

MØTEINNKALLING

TIL

Kommunestyret

Møtested: Kommunestyresalen

Møtedato: 10.12.2018

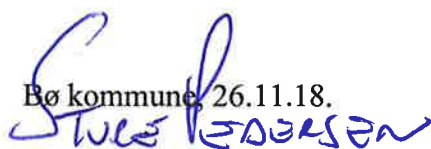
Tid: 09:30

Forfall meldes umiddelbart. Varamedlemmene møter kun etter nærmere innkalling.

SAKSLISTE

Utvalgs- saksnr.	Saksnr. Tittel
53/18	18/11 REFERATER OG MELDINGER
54/18	18/12 ORDFØRERENS HJØRNE
55/18	18/239 KULTURPRIS
56/18	17/635 AMU-PRIS
57/18	17/716 ERKJENTLIGHETSGAVER
58/18	18/627 KLAPP PÅ SKULDRA
59/18	18/574 ØKONOMIPLAN 2019-2022 - BUDSJETT 2019
60/18	17/453 SØKNAD OM SPILLEMIDLER 2019
61/18	17/492 KOMMUNEDELPLAN FOR TRAFIKKSIKKERHET - HANDLINGSPLAN 2019

- 62/18 18/653
STRATEGISK NÆRINGSPLAN - HANDLINGSPROGRAM 2019
- 63/18 18/661
**PROSJEKT BÆREKRAFTIG REISEMÅLSUTVIKLING
VESTERÅLEN VISIT VESTERÅLEN**
- 64/18 18/602
UTLÅNSMIDLER STARTLÅN 2018 OG 2019

Bø kommune 26.11.18.

Sture Pedersen
Ordfører

REFERATER OG MELDINGER

Saksbehandler: Grete F. Olsen
Arkivsaksnr.: 18/11

Arkiv: 033

Saksnr.: Utvalg
53/18 Kommunestyret

Møtedato
01.11.2018

Innstilling:

Vedtak:

Referater og meldinger tas til orientering.

Saksutredning:

1. Møteprotokoll fra Kontrollutvalget møte 20.11.18.
2. Svar til Eidet FAU v/Ulf Anders Nilsen sin søknad, datert 31.10.18, om støtte til busskur.

ORDFØRERENS HJØRNE 2018

Saksbehandler: Grete F. Olsen
Arkivsaksnr.: 18/12

Arkiv: 033

Saksnr.: Utvalg
54/18 Kommunestyret

Møtedato
10.12.2018

Innstilling:

Saksutredning:

Vedlegg:

KULTURPRIS 2018

Saksbehandler: Katie Hanken
Arkivsaksnr.: 18/239

Arkiv: 076

Saksnr.: Utvalg
53/18 Formannskapet
55/18 Kommunestyre

Møtedato
11.10.2018
10.12.2018

Innstilling:

Saksutredning:

Innbyggerne har via annonse i Bladet Vesterålen og Bø kommunes nettsider og facebookside vært invitert til å fremme forslag på kandidat til kulturprisen 2018.

Prisen utdeles i møtet.

AMU-PRIS 2018

Saksbehandler: Sigbjørn Nilsen
Arkivsaksnr.: 17/635

Arkiv: 455

Saksnr.: Utvalg
56/18 Kommunestyret

Møtedato
10.12.2018

Innstilling:**Saksutredning:**

Alle ansatte i Bø kommune ble i e-post 5.11.2018 oppfordret til å sende inn forslag på kandidater til AMU-prisen for 2018 med frist 14.11.2018. E-posten er også foreslått satt opp som oppslag på de enkelte arbeidsplassene.

Formålet med AMU-prisen er å fremme positive tiltak og prosesser på vei mot best mulig arbeidsmiljø, og prisen er ment å være en inspirasjon i dette arbeidet. Prispengene skal brukes til tiltak/aktivitet(er) som kommer alle på arbeidsplassen til gode, og som er med på å styrke arbeidsmiljø og trivsel. Dette gjelder også ved tildeling av prisen til enkeltperson.

Kriteriene for tildeling av AMU-prisen er følgende:

- Tiltak som er med på å skape et godt og trygt arbeidsmiljø
- Tiltak som kan bidra til økt motivasjon, entusiasme og godt humør
- Forebyggende tiltak som investering og utvikling av utstyr som kan gi positive effekter
- Tiltak som kan bidra til å redusere belastningslidelser og skader og dermed redusere sykefraværet
- Igangsetting av prosesser og systematisk HMS-arbeid.

Mottatte forslag på tildeling av AMU-prisen, vil bli lagt fram for Arbeidsmiljøutvalget til behandling og vedtak uten innstilling fra rådmannen.

Ordfører forestår den formelle overrekkelsen av prisen i årets siste møte i kommunestyret den 10.12.2018.

Straume 5.11.2018

Gundar Jakobsen
Rådmann

Sigbjørn Nilsen
Personlrådgiver

ERKJENTLIGHETSGAVER 2017

Saksbehandler: Sigbjørn Nilsen
Arkivsaksnr.: 17/716

Arkiv: 455

Saksnr.: Utvalg
57/18 Kommunestyret

Møtedato
10.12.2018

Innstilling:

Saksutredning:

Erkjentlighetsgaver utdeles i møtet.

KLAPP PÅ SKULDRA 2018

Saksbehandler: Grete F. Olsen
Arkivsaksnr.: 18/627

Arkiv: 076

Saksnr.: Utvalg
58/18 Kommunestyret

Møtedato
10.12.2018

Innstilling:

Saksutredning:

Fortjent oppmerksomhet gis i møtet.

ØKONOMIPLAN 2019-2022 - BUDSJETT 2019

Saksbehandler: Trond Robertsen
 Arkivsaksnr.: 18/574

Arkiv: 151

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
73/18	Formannskapet	26.11.2018
59/18	Kommunestyret	10.12.2018

Innstilling:

I henhold til KommuneLOvens §§ 44 og 45 gjøres følgende vedtak knyttet til økonomiplan 2019-2022 (Budsjett 2019):

1. Skatt på formue og inntekt: Maksimalsats
2. I medhold av eiendomsskattelovens §§ 2 og 3a skal det skrives ut eiendomsskatt på all fast eiendom i hele Bø kommune.
 - a. Eiendomsskatt på aller skattepliktige eiendommer settes til 4.45 promille i 2019
 - b. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlag som følge av at produksjonsutstyr og installasjoner ikke skal medtas i takstgrunnlaget når de tidligere verk og bruk skal takseres og regnes som næringseiendom fra 2019. Det særskilte skattegrunnlaget er differansen mellom ny takst for objektene fra 2019 og skattegrunnlaget for 2018. Grunnlaget for 2018 skal i 2019 være redusert med en syvendedel (overgangsregel til §§ 3 og 4 første punktum). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget skal være 4 promille.
 - c. Boligeiendommer og fritidseiendommer skal ha et bunnfradrag på 50 000 kr.
 - d. Kommunestyret viderefører tidligere vedtak om fritak fra eiendomsskatt i henhold til eiendomsskattelovens § 7a som gjelder eiendommer til stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne kommunen, fylket eller staten. Videre fritas bygninger etter eiendomsskattelovens § 7b, som har status som verneverdig og derfor har historisk verdi.
 - e. Eiendomsskatten skal betales i 4 terminer
 - f. Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter hvor tekst som omhandler verk/bruk spesielt fjernes.
3. Godtgjørelse politikere
 - I samsvar med kommunens vedtatte godtgjørelsesregulativ
4. Priser på kommunale varer og tjenester

- I samsvar med vedlagte regulativ for 2019

5. Investeringer for 2019:

Tiltak (i hele 1 000 kr)	Kostnad	Moms-	Låne-	Tilskudd
		komp.	midler	
Rehabilitering veier 2019	2 500	500	2 000	
Oppgradering saksbehandlersystem	500	100	400	
Tilbygg Bøheimen	4 000	800	3 200	
Trafikksikkerhetstiltak 2019	450	90	360	
Sykesignalanlegg	400	80	320	
Tak Ungdomsskolen	1 500	300	1 200	
Utbedring Moloveien	1 500	180	720	600
Strømmåleravlesning på kaier	300		300	
Rehabilitering utleieboliger 2019	3 900	780	3 120	
Sum	15 050	2 830	11 620	600

6. Det vedtas bruk av lånemidler på 19 620 000 kr fordelt på følgende formål:

- Investeringer: kr 11 620 000 kr
- Startlån kr 8 000 000 kr

7. Det foretas et låneopptak til investeringer på 11 620 000 kr (25 års avdragstid)

8. Kassakredittlån på 33 mill kr videreføres inntil regnskapet for 2019 er godkjent.

9. Ordningen med minimumsavdrag videreføres

10. Netto budsjett til drift av etatene fordeles slik det framgår av etterfølgende tabell:

Etat (i hele 1 000 kr)	Beløp
Poilitikk og administrasjon	18 418
Bø og Malnes sogn	3 917
Skole- og barnehageetaten	46 491
Helse- og omsorgsetaten	98 702
Kultur- og næringsetaten	9 188
Teknisk etat	10 388
NAV	5 381
Sum	192 485

11. Annet

Det budsjetteres med utlån av strategisk næringsfond på 1 243 000 kr

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 26.11.2018
Sak: 73/18

Resultat:

Arkivsak: 18/574
Tittel: SAKSPROTOKOLL - ØKONOMIPLAN 2019-2022 - BUDSJETT 2019

Behandling:

Ref. innstilling.

Ordfører og rådmannen orienterte og besvarte spørsmål i saken.

Votering.

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

I henhold til Kommunelovens §§ 44 og 45 gjøres følgende vedtak knyttet til økonomiplan 2019-2022 (Budsjett 2019):

1. Skatt på formue og inntekt: Maksimalsats
2. I medhold av eiendomsskattelovens §§ 2 og 3a skal det skrives ut eiendomsskatt på all fast eiendom i hele Bø kommune.
 - a. Eiendomsskatt på aller skattepliktige eiendommer settes til 4.45 promille i 2019
 - b. Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlag som følge av at produksjonsutstyr og installasjoner ikke skal medtas i takstgrunnlaget når de tidligere verk og bruk skal takseres og regnes som næringseiendom fra 2019. Det særskilte skattegrunnlaget er differansen mellom ny takst for objektene fra 2019 og skattegrunnlaget for 2018. Grunnlaget for 2018 skal i 2019 være redusert med en syvendedel (overgangsregel til §§ 3 og 4 første punktum). Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget skal være 4 promille.
 - c. Boligeiendommer og fritidseiendommer skal ha et bunnfradrag på 50 000 kr.
 - d. Kommunestyret viderefører tidligere vedtak om fritak fra eiendomsskatt i henhold til eiendomsskattelovens § 7a som gjelder eiendommer til stiftelser eller institusjoner som

Postadresse:

8475 STRAUMSJØEN

Besøksadresse:

STRAUMSJØEN

Telefon: 76 11 43 09

Telefaks: 76 11 43 88

tar sikte på å gagne kommunen, fylket eller staten. Videre fritas bygninger etter eiendomsskattelovens § 7b, som har status som verneverdig og derfor har historisk verdi.

- e. Eiendomsskatten skal betales i 4 terminer
- f. Ved taksering og utskrivning av eiendomsskatt benytter kommunen tidligere vedtatte skattevedtekter hvor tekst som omhandler verk/bruk spesielt fjernes.

3. Godtgjørelse politikere

- I samsvar med kommunens vedtatte godtgjørelsesregulativ

4. Priser på kommunale varer og tjenester

- I samsvar med vedlagte regulativ for 2019

5. Investeringer for 2019:

Tiltak (i hele 1 000 kr)	Kostnad	Moms-komp.	Låne-midler	Tilskudd
Rehabilitering veier 2019	2 500	500	2 000	
Oppgradering saksbehandlersystem	500	100	400	
Tilbygg Bøheimen	4 000	800	3 200	
Trafikksikkerhetstiltak 2019	450	90	360	
Sykesignalanlegg	400	80	320	
Tak Ungdomsskolen	1 500	300	1 200	
Utbedring Moloveien	1 500	180	720	600
Strømmåleravlesning på kaier	300		300	
Rehabilitering utleieboliger 2019	3 900	780	3 120	
Sum	15 050	2 830	11 620	600

6. Det vedtas bruk av lånemidler på 19 620 000 kr fordelt på følgende formål:

- Investeringer: kr 11 620 000 kr
- Startlån kr 8 000 000 kr

7. Det foretas et låneopptak til investeringer på 11 620 000 kr (25 års avdragstid)

8. Kassakredittlån på 33 mill kr videreføres inntil regnskapet for 2019 er godkjent.

9. Ordningen med minimumsavdrag videreføres

10. Netto budsjett til drift av etatene fordeles slik det framgår av etterfølgende tabell:

Postadresse:

8475 STRAUMSJØEN

Besøksadresse:

STRAUMSJØEN

Telefon: 76 11 43 09

Telefaks: 76 11 43 88

Etat (i hele 1 000 kr)	Beløp
Poilitikk og administrasjon	18 418
Bø og Malnes sogn	3 917
Skole- og barnehageetaten	46 491
Helse- og omsorgsetaten	98 702
Kultur- og næringsetaten	9 188
Teknisk etat	10 388
NAV	5 381
Sum	192 485

11. Annet

- Det budsjetteres med utlån av strategisk næringsfond på 1 243 000 kr

Postadresse:

8475 STRAUMSJØEN

Besøksadresse:

STRAUMSJØEN

Telefon: 76 11 43 09

Telefaks: 76 11 43 88

SØKNAD OM SPILLEMIDLER 2019

Saksbehandler: Kine Anette Johnsen
 Arkivsaksnr.: 17/453

Arkiv: 243

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
69/18	Formannskapet	26.11.2018
60/18	Kommunestyret	10.12.2018

Innstilling:

Søknader om spillemidler 2019 prioriteres i følgende rekkefølge:

1. FK Luna – garasje, lagerbygg, ordinære anlegg
2. Bø skytterlag – nye skiver, ordinære anlegg
3. FK Luna – rehabilitering av fotballhall innvendig, nytt kunstgress, ordinære anlegg

Saksutredning:

Bø kommune har mottatt 3 søknader om spillemidler. 2 av disse er fornyet for 3. gang: FK Luna med lagerbygg og Bø skytterlag med nye skiver på skytebanen. Det har i tillegg til dette kommet en ny søknad i år fra FK Luna angående rehabilitering av fotballhall innvendig.

2 av søknadene er finansiert og funnet i orden - FK Luna sitt lagerbygg og Bø skytterlag sine nye skiver. FK Luna sin nye søknad om rehabilitering av fotballhall innvendig er uferdig, dvs at det per dags dato mangler obligatoriske vedlegg som kan dokumentere søknaden.

Rådmann foreslår å prioritere søknadene i samme rekkefølge som i 2018 slik at søkere som har stått lengst i kø står først i prioritert:

1. FK Luna – garasje, lagerbygg
 - Fornytt søknad
 - Samlet kostnad kr 807 236
 - Finansieres med egenkapital kr 127 236, dugnad kr 357 000
 - Søknad spillemidler kr 323 000
 - FK Luna fikk avslag i fjor da det ikke var nok spillemidler til utdeling.
 - Søknaden er formelt i orden.
2. Bø skytterlag – rehabilitering elektronisk målmateriell 200m
 - Fornytt søknad
 - Samlet kostnad kr 478 250
 - Finansieres med egenkapital kr 30 250, dugnad kr 57 000
 - Søknad spillemidler kr 191 000
 - Bø skytterlag fikk avslag i fjor da prosjektets egenandel ikke var finansiert.
 - Skytterlaget ble gitt kommunalt tilskudd i 2018 på kr 200 000 til egenandel.

- Søknaden er formelt i orden.

3. FK Luna – rehabilitering av fotballhall innvendig

- Ny søknad
- Samlet kostnad kr 780 000
- Finansieres med egenkapital kr 200 000, dugnad kr 30 000, privat tilskudd kr 100 000, andre offentlige tilskudd kr 150 000
- Søknad spillemidler kr 300 000
- Søknaden er ufullstendig. Det er en forutsetning at all nødvendig dokumentasjon vedlegges søknaden for at den skal kunne tas med til vurdering av fylkeskommunen i 2019

«Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse» gir grunnlag for søknader om spillemidler. Planen revideres hvert fjerde år og kan ved behov rulleres årlig. Bø kommunes plan ble revidert i 2015 og gjelder for 2016 – 2019. Planen ble rullert i 2016 og i 2017. Det er ikke nødvendig å rullere handlingsprogrammet i år, da den nye søknaden som kom i år allerede er omtalt i handlingsprogrammet under «planlagte prosjekt». Planen skal revideres i løpet av 2019 med mål om å få på plass ny «Kommunedelplan for fysisk aktivitet og naturopplevelse 2020 – 2023»

Vedlegg:

Kine Anette Johnsen
Kultur - og næringssjef

Gundar Jakobsen
Rådmann

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 26.11.2018
Sak: 69/18

Resultat:

Arkivsak: 17/453
Tittel: SAKSPROTOKOLL - SØKNAD OM SPILLEMIDLER 2019

Behandling:

Ref. innstilling.
Votering:
Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Søknader om spillemidler 2019 prioriteres i følgende rekkefølge:

1. FK Luna – garasje, lagerbygg, ordinære anlegg
2. Bø skytterlag – nye skiver, ordinære anlegg
3. FK Luna – rehabilitering av fotballhall innvendig, nytt kunstgress, ordinære anlegg

KOMMUNEDELPLAN FOR TRAFIKKSIKKERHET - HANDLINGSPLAN 2019

Saksbehandler: Christine Berger
 Arkivsaksnr.: 17/492

Arkiv: 143

Saksnr.: Utvalg
 75/18 Formannskapet
 61/18 Kommunestyret

Møtedato
 26.11.2018
 10.12.2018

Innstilling:

Med hjemmel i plan og bygningsloven § 11-15, godkjennes handlingsplan 2019.

HANDLINGSPLAN FYSISKE TILTAK		Tiltak pr år			
TILTAK		2019	2020	2021	2022
	<i>Beløp i 1000 kr</i>				
<u>Plantiltak</u>					
Holdningsskapende tiltak		50	50	50	50
<u>Administrative tiltak</u>					
Prosjektering / reguleringsplaner		400	350	350	350
Div tiltak		0			
<u>Anleggstiltak Kommunale veier</u>					
Fartsreducerende tiltak		0	40	40	40
Bedre sikt, fjerning av fjell KV 307		0			
Bedre sikt, fjerning av fjell KV 304			200		
Rydding av skog / Vegetasjon		0	100	100	100
Fysisk tiltak knyttet til gang- og sykkelvei, parkering og avkjørsel v/ rådhuset og Straume skole					
<u>Anleggstiltak Fylkeskommunale og kommunale veier</u>					
FV820X - G/S Asterset U-skole			5 000		
FV820X - FV915 G/S til Eidet, del 2				6 000	
FV903/KV307, G/S til Straumsjøen					5 000
FV901, videreføring av G/S til Øyjord X					
FV820, G/S Steine- Steinsvika					
FV820, G/S el fortau Straume - Småskogan					
FV820, G/S Steine-Straume					
SUM årlige tiltak		450	5740	6540	5540

Saksutredning:

Det har vært trafikk sikkerhetsplan i Bø kommune siden 2001.

Ny Trafikksikkerhetsplan ble vedtatt for 2018-2021, og denne gjelder for de fire påfølgende år. Handlingsdelen i planen skal revideres årlig.

Bø Kommune ser viktigheten av å ta brukere av trafikken i kommunen på alvor og være i forkant av forebygging og hindre ulykker.

Trafikksikkerhetsplan for 2018 - 2021 handler om å innfri målsetting om å bli en trafikksikker kommune. Videre skal planen være til hjelp i det totale trafikksikkerhetsarbeidet i kommunen med hensyn til hvilke tiltak som skal gjøres av hvem, når, og til hvilken kostnad.

For å få et mest mulig helhetlig trafikksikkerhetsarbeid, er det viktig at arbeidet koordineres i en plan, for å unngå at etatene jobber hver for seg.

Stortinget vedtok i 2001 at kommuner som skal søke om trafikksikkerhetsmidler, må ha en 4 års trafikksikkerhetsplan som er vedtatt i kommunestyret. I en trafikksikkerhetsplan skal det også være en vedtatt handlingsplanen som skal revideres hvert år.

Viser til plan og bygningsloven som sier i § 11-2

”Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder, skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig”.

Handlingsdelen i forslag til høringsdokument har et økonomisk innhold som ikke samsvarer med vedtatt perioden 2020 – 2022 i økonomiplan. Dersom handlingsplanen vedtas må derfor tiltakene i planen innarbeides i fremtidige budsjett og økonomiplaner.

Straume 16.11.2018

Gundar Jakobsen
Rådmann

Rune Dahl
Teknisk sjef

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 26.11.2018
Sak: 75/18

Resultat:

Arkivsak: 17/492
Tittel: SAKSPROTOKOLL - KOMMUNEDELPLAN FOR
TRAFIKKSIKKERHET - HANDLINGSPLAN 2019

Behandling:

Ref. innstilling.
Votering:
Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Med hjemmel i plan og bygningsloven § 11-15, godkjennes handlingsplan 2019.

HANDLINGSPLAN FYSISKE TILTAK	Tiltak pr år			
TILTAK	2019	2020	2021	2022
Beløp i 1000 kr				
<u>Plantiltak</u>				
Holdningsskapende tiltak	50	50	50	50
<u>Administrative tiltak</u>				
Prosjektering / reguleringsplaner	400	350	350	350
Div tiltak	0			
<u>Anleggstiltak Kommunale veier</u>				
Fartsreducerende tiltak	0	40	40	40
Bedre sikt, fjerning av fjell KV 307	0			
Bedre sikt, fjerning av fjell KV 304		200		
Rydding av skog / Vegetasjon	0	100	100	100
Fysisk tiltak knyttet til gang- og sykkelvei, parkering og avkjørsel v/ rådhuset og Straume skole				
<u>Anleggstiltak Fylkeskommunale og kommunale veier</u>				
FV820X - G/S Asterset U-skole		5 000		
FV820X - FV915 G/S til Eidet, del 2			6 000	

Postadresse:
8475 STRAUMSJØEN

Besøksadresse:
STRAUMSJØEN

Telefon: 76114302
Telefaks:

FV903/KV307, G/S til Straumsjøen				5 000
FV901, videreføring av G/S til Øyjord X				
FV820, G/S Steine- Steinsvika				
FV820, G/S el fortau Straume - Småskogan				
FV820, G/S Steine-Straume				
SUM årlige tiltak	450	5740	6540	5540

Postadresse:

8475 STRAUMSJØEN

Besøksadresse:

STRAUMSJØEN

Telefon: 76114302

Telefaks:

STRATEGISK NÆRINGSPLAN - HANDLINGSPROGRAM 2019

Saksbehandler: Preben Woll Bostad
 Arkivsaksnr.: 18/653

Arkiv: 144

Saksnr.: Utvalg

71/18 Formannskapet
 62/18 Kommunestyret

Møtedato

26.11.2018
 10.12.2018

Innstilling:

Kommunestyret vedtar følgende handlingsprogram for Strategisk Næringsplan 2019

Strategi 1: Tett og god dialog mellom kommunen og næringsaktørene

1. Forum for samarbeid
2. IKT-seminar
3. Kontakt mot eksterne miljøer for etablering av nye arbeidsplasser

Strategi 2: Utnytte kommunens naturgitte ressurser og beliggenhet

4. Følg opp arbeid med ny landbruksstrategi
5. Besøksforvaltning knyttet mot reiseliv og bolyst
6. Forprosjekt museumsområdet/ «kystpromenaden»

Strategi 3: Andre tiltak for styrket næringsutvikling i Bø

7. Strategisk Næringsplan 2020 - 2023
8. Profil og markedsmateriell
9. Boligpolitisk handlingsplan

Saksutredning:

Kommunestyre vedtok Strategisk Næringsplan 2014-2018 med handlingsprogram for 2014 den 26.juni 2014 (K-sak 54/14). Den overordnet målsettingen i planen er å «Utvikle flere arbeidsplasser basert på kommunens fortrinn». Handlingsprogrammet skal rulleres årlig og var sist vedtatt i desember 2017. (K-sak 17/679).

I Strategisk Næringsplan 2014-2018 finner vi tre strategier:

- Strategi 1: Tett og god dialog mellom kommunen og næringsaktørene
- Strategi 2: Utnytte kommunens naturgitte ressurser og beliggenhet
- Strategi 3: Andre tiltak for styrka næringsutvikling i Bø

I de årlige handlingsprogrammene vedtas ulike prosjekter og tiltak for hver strategi. Noen av disse videreføres fra år til år, mens andre avsluttes.

Rapport 2018

Status for 2018 kan oppsummeres slik:

Tiltak	Prosjekt	Status 2018
1	Forum for samarbeid	Det er gjennomført en samling tilknyttet Skattefunn. Det deltok om lag

		20 personer fra Bø kommune og næringsliv. Det planlegges ny samling med tema IKT/stedsuavhengige arbeidsplasser 6. desember.
2	Kartlegging av reiselivets behov	Det har være gjennomført 3 samlinger spesielt rettet mot reiselivet i samarbeid med Visit Vesterålen. Tema har vært knyttet til Masterplan for reiselivet i Vesterålen og omhandlet sertifisering av bedrifter, bærekraftig reiseliv og «Hikers Paradise» - eller Bø som et paradis for turgåere. Bedriftene har blant annet gitt tilbakemelding på hva slags tilrettelegging som er nødvendig for en bærekraftig utvikling av reiseliv i Bø. Det er ikke gjort bedriftsbesøk for kartlegging.
3	Kontakt eksterne miljøer	Kontinuerlig arbeid. Næringsavdelingen har blant annet vært på seminar om besøksforvaltning, Nor-Fishing og Agenda Nord-Norge.
4	Sjømatprosjektet	Sjømatprosjektet ble utsatt på grunn av mannskapsbytte og usikkerhet rundt innhold og finansiering. Det har vært et møte med Nergård om status- og fremtidsrapport vedr. anlegget.
5	Regional Landbruksstrategi	Vertskommune er Andøya. Igangsettelsen er utsatt til 2019. Vi venter på eventuelt vedtak fra Lødingen kommune om deltagelse.
6	Fagsamling IKT-bedrifter	Gjennomføres som forum for samarbeid 6. desember. Det vil bli gjennomført en workshop der målet er å finne ut av om vi sammen skal arrangere et IKT-seminar i 2019 og hva innholdet skal være.
7	Ny Strategisk Næringsplan	Revisjonen av Strategisk Næringsplan ble utsatt på grunn av mannskapsbytte. Arbeid med ny Strategisk Næringsplan er planlagt igangsatt i 2019.

Andre tiltak

Gjennom året vil det oppstå situasjoner eller muligheter som gjør at Bø kommune må jobbe med små eller store prosjekter ad hoc. Det kan være greit å nevne noen av dem også i denne sammenheng.

I 2018 fikk Bø kommune en unik mulighet for markedsføring ved at kommunen ble vertskap for «Monsen Minutt for Minutt» og «Sommeråpent». Det ble opprettet en egen arbeidsgruppe der også teknisk etat deltok for å legge til rette for infrastruktur, transport, kommunikasjon og sikkerhet. For markedsføring ble det blant annet igangsatt et filmprosjekt som resulterte i at vi publiserte en reklamefilm med Marion Ravn i etterkant av «Sommeråpent».

Arbeidet med «Masterplan for reiselivet i Vesterålen» har krevd en del oppfølging. Her er Bø kommune blitt pilot for prosjektet «Hikers Paradise», og det har vært gjennomført flere temasamlinger med reiselivet i kommunen.

Forslag til handlingsplan 2019

Rådmannen foreslår å videreføre forum for samarbeid. Det har vært god deltagelse på arrangementene som er avholdt så langt. Også kontakt mot eksterne miljøer forslås videreført, særlig rettet mot IKT og gründere. I 2019 foreslår rådmannen et særlig fokus på IKT, landbruksstrategi, profilering og besøksforvaltning. Dette er delvis videreføring av allerede igangsatt aktivitet.

Rådmannen foreslår at arbeidet med å utarbeide en ny Strategisk Næringsplan igangsettes i 2019 med mål om ferdigstillelse i 2020. Siden endringer skjer såpass fort, er rådmannens vurdering at det beste er å gjennomføre en ny planprosess med vekt på brei forankring i næringslivet, de politiske partiene, rådene og befolkningen for øvrig.

Dette er en forenklet oversikt over tiltakene i planen.

For fullstendig oversikt se trykt vedlegg.

Tiltak	Mål	Aktiviteter	Kostnad og finansiering
1. Forum for samarbeid	Dialog og samarbeid.	Møteplass, foredrag, workshop, sosialt.	Kostnad 40 000. Finansieres innenfor rammen.
2. Ikt-seminar	Arenaskapning og samarbeid. Nyetableringer eller utvidelse i eksisterende bedrifter.	Workshop og arbeidsgruppe. Seminar våren 2019.	Kostnad 100 000. 50% innenfor rammen. 50% kommunalt næringsfond.
3. Kontakt eksterne miljøer	Nyetableringer eller utvidelse i eksisterende bedrifter.	Administrativ og politisk aktivitet. Møter og konferanser.	Kostnad 45 000. Finansieres innenfor rammen.
4. Landbruksstrategi for Vesterålen	Økt matproduksjon og verdiskaping.	Regional prosess. Aktiv deltakelse fra næringslivet og kommunen.	Regionalt prosjekt. Eget arbeid.
5. Besøksforvaltning	Besøksforvaltning og bolyst.	Utvikle flerårig plan. 2019: Vetten, Kyststien, Breitinden, MFH og Føreutgravingene.	Kostnad 100 000. 50% innenfor rammen. 50% kommunalt næringsfond.
6. Forprosjekt museumsområdet/ «kystpromenade»	Reisemålsutvikling og bolyst.	Forprosjekt. Prosjektbeskrivelse Forankring, prosess, prosjektering og finansiering	Eget arbeid. Må avklares nærmere/ arbeide med ekstern finansiering.
7. Strategisk Næringsplan 2020 - 2023	Jobbe målrettet med vekst og flere arbeidsplasser.	Evaluerer av tidligere plan. Avklare ny prosess og innhold.	Eget arbeid. Må avklares nærmere.
8. Profil og markedsmateriell	Profilere og markedsføre Bø kommune bedre.	Utvikle profil og markedsmateriell - her også digitalt innhold.	Kostnad 150 000. 50% innenfor rammen. 50% kommunalt næringsfond.
9. Boligpolitisk handlingplan	Bolyst. Nye boliger.	Oppfølging og rullering av handlingsprogram.	Eget arbeid.

Den største endringen i forhold til 2018 er at vi har tatt ut «Sjømatprosjektet» Her er det gjennomført et forprosjekt for kartlegging av næringens behov. Med utgangspunkt i at prosjektet ikke er videre definert innholdsmessig anbefaler rådmannen at vi avventer eventuell igangsettelse for å frigjøre ressurser nok til å følge opp øvrige prosjekt. Det er samtidig viktig å presisere at hvis næring selv kommer med mer konkrete tiltak til utvikling på området eller egne prosjekt vil vi også prioritere det.

Vedlegg: Trykt vedlegg: Strategisk Næringsplan - handlingsplan 2019.

Kine Anette Johnsen
Kultur- og næringssjef

Gundar Jakobsen
Rådmann

Strategisk næringsplan – handlingsprogram 2019

Strategi 1: Tett og god dialog mellom kommunen og næringsaktørene

Tiltak 1	Forum for samarbeid på tvers av næringer og kommunen			Finansiering
Mål	Bedre dialog og mer samarbeid mellom kommunen og næringslivet – og blant næringsaktørene.	Estimert tidsforbruk (mnd)	Kostnad	Finansieres innenfor budsjettetrammen
Mer om tiltaket	Fortsetter arbeidet med å etablere en fellesarena for næringslivet i Bø i samarbeid med Bø næringsforening (BNF). Skisse: Foredrag/bedriftspresentasjoner og lett servering. Kostnader knyttet til reise for foredragsholdere, samt servering. 3-4 Forum årlig.			
Ansvar	Kultur- og næringsetaten / Bø næringsforening			

Tiltak 2	IKT seminar			Finansiering
Mål	Arenaskapning & nyetableringer eller utvidelser i eksisterende bedrifter.	Estimert tidsforbruk (mnd)	Kostnad	50% kommunalt næringsfond 50% budsjettetrammen
Mer om tiltaket	Seminar om stedsuavhengige arbeidsplasser og IKT-miljøet i Bø. IKT utvikling i distriktene. Resultatet av arbeidet vil føre til tanker om felles prosjekter. Kostnader knyttet til arrangementsutgifter.			
Ansvar	Kultur- og næringsetaten i samarbeid med IKT-bedrifter i Bø.			

Tiltak 3	Økt kontakt mot eksterne miljøer for etablering av nye arbeidsplasser			Finansiering
Mål	Nyetableringer eller utvidelser i eksisterende bedrifter.	Estimert tidsforbruk (mnd)	Kostnad	Finansieres innenfor budsjettetrammen
Mer om tiltaket	Gjennom nettverk og strategisk arbeid kan en lykkes med å tiltrekke seg etablerere til Bø. IKT-næringa er særlig aktuell i 2018. Kostnader knytter seg til reise/opphold.			
Ansvar	Kultur- og næringsetaten / ordfører			

Strategi 2: Utnytte kommunens naturgitte ressurser og beliggenhet				
Tiltak 1	Følge opp arbeid med ny landbruksstrategi	Estimert tidsforbruk (mnd)	Kostnad	Finansiering
Mål	Mer matproduksjon i Bø/ Vesterålen	0,5	Ingen ekstra.	Ingen ekstra
Mer om tiltaket	I 2018 startet arbeidet med ny regional landbruksstrategi. Prosjektet forutsetter bred deltakelse fra næringslivet i kommunen.			
Ansvar	Andøy Kommune er prosjektleder. Landbrukskontoret følger opp deltakelse fra Bø kommune.			
Tiltak 2	Besøksforvaltning	Estimert tidsforbruk (mnd)	Kostnad	Finansiering
Mål	Tiltak besøksforvaltning og bolyst	1	100 000	50% kommunalt næringsfond 50% budsjettammen
Mer om tiltaket	Arbeide med flerårig plan for prioritering av tiltak i dialog med reiseliv, service og handel. Tiltak i 2018: Prosjektet Hikers paradys med turene Vetten, Kyststien, Breitinden, Mannen fra Havet og forminnene på Føre. Tett dialog med teknisk knyttet til infrastruktur. Undersøke muligheter for å få ekstern finansiering.			
Ansvar	Kultur- og næringsetaten i samarbeid med Teknisk etat. Lokalt næringsliv.			
Tiltak 3	Utvikle museumsområdet og kyststi promenaden	Estimert tidsforbruk (mnd)	Kostnad	Finansiering
Mål	Utvikle museumsområdet og kystpromenade med igangsettelse av et forprosjekt	2	Ingen ekstra.	Kommunen, Museum Nord og Fylkeskommunen
Mer om tiltaket	Tar utgangspunkt i sak18/157 om å «jobbe videre med å avklare innhold og finansiering av et forprosjekt».			
Ansvar	Kultur- og næringsetaten i samarbeid med teknisk etat			

Strategi 3: Andre tiltak for styrka næringsutvikling i Bø

Ny næringsplan 2020				
Tiltak 1		Estimert tidsbruk (mnd)	Kostnad	Finansiering
Mål	Igangsetting av arbeidet med ny næringsplan med fokus på ferdigstilling fra og med 2020.	1	0	Eget arbeid
Mer om tiltaket	Næringsplanen har vært revidert siden vedtaket i 2014. Ny næringsplan burde prioriteres, da næringslivet i Bø er noe annerledes enn i 2014. Vurder om det skal kjøpes inn eksterne konsulenter for arbeidet.			
Ansvar	Næringsetaten i samarbeid med næringsaktører			
Profil og markedsmateriell				
Tiltak 2		Estimert tidsbruk (mnd)	Kostnad	Finansiering
Mål	Utvikle profil og markedsmateriell for Bø kommune	0,5	150 000	50% kommunalt næringsfond 50% budsjettrammen
Mer om tiltaket	Bø kommune har behov for nytt materiell i form av maler, brosjyrer, roll-ups, gaveartikler og digitalt innhold. På sikt bør kommunen vurdere å investere i profilhåndbok.			
Ansvar	Kultur- og næringsetaten			
Boligpolitisk plan rullering av handlingsprogram				
Tiltak 3		Estimert tidsforbruk (mnd)	Kostnad	Finansiering
Mål	Handlingsplanen må gjennomgås og revideres. Nytt handlingsprogram for 2019-2020.	0,5	Ingen ekstra. Avhenger av tiltak.	Finansieres innenfor budsjettrammen
Ansvar	Kultur- og næringsetaten / Teknisk etat			

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 26.11.2018
Sak: 71/18

Resultat:

Arkivsak: 18/653
Tittel: SAKSPROTOKOLL - STRATEGISK NÆRINGSPLAN -
HANDLINGSPROGRAM 2019

Behandling:

Ref. innstilling.

Ordfører, rådmannen, etatslederne og næringskonsulent Preben Bolstad orienterte og besvarte spørsmål i saken.

Votering:
Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kommunestyret vedtar følgende handlingsprogram for Strategisk Næringsplan 2019

Strategi 1: Tett og god dialog mellom kommunen og næringsaktørene

1. Forum for samarbeid
2. IKT-seminar
3. Kontakt mot eksterne miljøer for etablering av nye arbeidsplasser

Strategi 2: Utnytte kommunens naturgitte ressurser og beliggenhet

4. Følg opp arbeid med ny landbruksstrategi
5. Besøksforvaltning knyttet mot reiseliv og bolyst
6. Forprosjekt museumsområdet/ «kystpromenaden»

Strategi 3: Andre tiltak for styrket næringsutvikling i Bø

7. Strategisk Næringsplan 2020 - 2023
8. Profil og markedsmateriell
9. Boligpolitisk handlingsplan

PROSJEKT BÆREKRAFTIG REISEMÅLSUTVIKLING VESTERÅLEN VISIT VESTERÅLEN

Saksbehandler: Preben Woll Bostad
Arkivsaksnr.: 18/661

Arkiv: U64

Saksnr.: Utvalg

76/18 Formannskapet
63/18 Kommunestyret

Møtedato

26.11.2018
10.12.2018

Innstilling:

Bø kommune skal være en aktiv bidragsyter for å oppnå merket for bærekraftig reisemål og tar handlingsplanen til orientering. Dette innebærer:

- Bistå administrativt med dokumenttuthenting for å besvare enkelte indikatorer som ligger i kravene (gi bærekraftprosjektet et kontaktledd inn i kommunen)
- Delta i samarbeidsprosjekter som skal utvikle Vesterålen som bærekraftig reisemål
- Være en pådriver for gjennomføring av bærekraftstiltak i egen virksomhet, herunder:
- Vurdere og eventuelt beslutte og igangsette arbeid med Miljøfyrtårn - sertifisering av kommunens administrasjon og evt. andre enheter
- Vurdere å legge inn miljøkrav i anbud

Saksutredning:

Prosjekt bærekraftig reisemålsutvikling Vesterålen

Det vises til vedlagte handlingsplan for bærekraftig reisemålsutvikling i Vesterålen.

Reiselivsmarkedet i hele verden er i vekst og vi ser blant annet fra kjente reisemål i Norge hvor krevende en drastisk økning i turisme kan være hvis vi ikke er proaktiv og tilrettelegger for en bærekraftig utvikling. Problemstillinger knyttet til dette har fått nasjonal oppmerksomhet og mange reiselivsdestinasjoner i Norge tar nå grep og setter i gang et arbeid for å tilrettelegge for en bærekraftig reisemålsutvikling. Vesterålen har vært tidlige ute og satt i gang dette arbeidet basert på signaler fra lokale aktører om at de ser en utvikling der Vesterålen kan møte på mange av de samme utfordringene. Så langt i arbeidet har vi opplevd positivitet fra virkemiddelapparatet som ønsker å støtte dette arbeidet. Samarbeidet med lokale interessenter som Reno-Vest har vært bra, og næringslivsaktørene støtter opp under arbeidet og er tydelige på at dette arbeidet er viktig for å gjøre Vesterålen til et enda mer attraktivt reisemål.

Målet med prosjektet er å tilrettelegge for den forventede og ønskede veksten i turismen på en bærekraftig måte.

Med økt besøk til regionen og et større press på flere av våre ressurser er det viktig at vi jobber sammen om å bevare Vesterålen på en god måte. Ett godt virkemiddel er Innovasjon Norges merkeordning for bærekraftige reisemål. Vi er nå i ferd med å avslutte fase 1 i Innovasjon Norge sin arbeidsmodell. For å komme videre til neste fase og utløse de støtteordninger som finnes der, er vi avhengig av et vedtak i alle kommunene (som utgjør Visit Vesterålen) der kommunen uttrykker sin vilje til å støtte dette arbeidet. Uten dette vedtaket kan vi ikke gå videre til fase 2 der arbeidet med tiltakene og konkretisering av ansvar og ressursbehov. I første omgang har prosjektet behov for et prinsippvedtak om å støtte dette arbeidet. Vedtak som forplikter kommunene økonomiske eller med andre ressurser vil bli lagt frem på ordinær måte etter hvert som tiltakene eventuelt skal besluttes.

For at Vesterålen skal oppnå merket som bærekraftig reisemål, er det viktig at kommunene bidrar aktivt.

Bakgrunn og problemstilling

Visit Vesterålen startet våren 2018 en prosess som skal lede frem til at Vesterålen kvalifiserer for merket for Bærekraftig reisemål. Prosessen støttes gjennom prosjektfinansiering fra Innovasjon Norge. Det er også Innovasjon Norge som har utviklet og administrerer merkeordningen i Norge.

Høsten 2017 avklarte Masterplanprosessen at merkeordningen for Bærekraftig reisemål var et egnet verktøy, som innfrir det reiselivet i Vesterålen har behov for. Visit Vesterålen søkte derfor Innovasjon Norge om midler til et eget prosjekt, som har som formål å merke Vesterålen som et bærekraftig reisemål.

Å bli merket som bærekraftig reisemål betyr at destinasjonen over tid prioriterer et mål om økt bærekraft, ikke at reisemålet er bærekraftig. Ved å kartlegge ulike punkter for forbedring, fordelt på de tre dimensjoner av bærekraft: bevaring av natur, kultur og miljø, styrking av sosiale verdier og økt økonomisk levedyktighet, signaliseres det at reisemålet er i gang med et langsiktig arbeid for økt bærekraft.

Beslutningen om å jobbe systematisk og aktivt med bærekraft er et resultat av at Vesterålen gjennom Masterplanprosessen har besluttet å jobbe for vekst av reiselivet i regionen. Dette skal skje på en bærekraftig måte slik at man er forberedt på å håndtere fremtidig vekst på en god måte.

Følgende premisser legges til grunn:

- Bærekraftarbeidet i Vesterålen skal ha klare mål og tydelige tiltak.
- Hele Vesterålen skal med i arbeidet (= alle 5 kommuner som inngår i Visit Vesterålen) og det skal mobiliseres bredt.
- Prioriteringer av tiltak skal skje etter det som gir størst effekt og der hvor det er størst behov.

Bærekraftig reisemålsutvikling baserer seg på de 10 prinsippene for bærekraftig reiseliv, gjengitt i figuren under. Listen er utarbeidet av Innovasjon Norge, med utgangspunkt i og godkjent av World Tourism Organization (UNWTO):

10 prinsipper for et bærekraftig reiseliv (UNWTO)

10 Prinsipper for bærekraftig reisemålsutvikling (UNWTO) er utarbeidet av Innovasjon Norge, med utgangspunkt i og godkjent av World Tourism Organization (UNWTO). Disse er gjengitt i figur nr. 1 på side 4. Tiltakene er med andre ord ikke rangert etter hva som oppleves som mest viktig. Denne vurderingen skal gjøres i neste fase.

Innovasjon Norge har utviklet og tilbyr Merket for Bærekraftig reisemål som et verktøy for reisemål som ønsker å jobbe langsiktig for en mer bærekraftig lokal reiselivsutvikling gjennom involvering, ansvarlig styring og verdiskaping. 15 norske reisemål har allerede kvalifisert seg for Merket. Tidligere i år ble den norske standarden «Bærekraftig reisemål» godkjent av det internasjonale organet Global Sustainable Tourism Council (GSTC).

Norge er med dette ett av få land som har en godkjent nasjonal standard for bærekraft i reiselivet. Dette arbeidet er viktig av flere grunner. For det første blir turister mer og mer bevisst på det når de velger sin reisedestinasjon og for det andre så er det flere aktører som velger underleverandører basert på bærekraftig. I tillegg bidrar dette til positiv utvikling for lokale reiselivsbedrifter, både sosialt og økonomisk.

Om Handlingsplanen

Tiltakene i handlingsplanen handler om å være i forkant for å ta tak i problemene før de oppstår, slik at reiselivet ikke har negativ effekt på Vesterålen. Et ansvarlig reiseliv handler ikke bare om godt omdømme, det handler også om å beskytte og utvikle lokalsamfunn, samt tilrettelegger for at naturen, lokalbefolkningen og bedriftene ikke skal oppleve negative konsekvenser av en ønsket besøksvekst.

Tiltaksplanen er organisert etter de ti prinsippene for Bærekraftig reisemålsutvikling. Disse er gjengitt i figur nr. 1 på side 4. Tiltakene er med andre ord ikke rangert etter hva som oppleves som mest viktig. Denne vurderingen skal gjøres i neste fase.

Visit Vesterålen tar sikte på å komme i gang med hovedprosjekt vinteren 2019. Innovasjon Norge bidrar også med betydelig økonomisk støtte inn i et slikt hovedprosjekt - dersom kravene for å sette i gang er innfridd.

Hovedprosjektet er berammet til 18 måneder. Her vil vi jobbe aktivt med å iverksette tiltak der hvor behov er kartlagt. I tillegg skal det i løpet av hovedprosjektet gjøres flere undersøkelser som vil bidra til å skaffe et godt oversiktsbilde over situasjonen i Vesterålen, tilknyttet reiselivet.

Det er mange aktører som er involvert i denne prosessen, i tillegg til næringen selv. Dette prosjektet vil bidra til å ta en koordinerende rolle for samarbeid om tiltak på tvers av både kommunegrenser, næringer og interesser, da samarbeid vil være en viktig suksessfaktor for å sikre en bærekraftig utvikling

Bø kommune

Det har vært 3 samlinger spesielt rettet mot reiselivet i samarbeid med Visit Vesterålen i Bø. Tema har vært knyttet til Masterplan for reiselivet i Vesterålen og omhandlet sertifisering av bedrifter, bærekraftig reiseliv og «Hikers Paradise» - eller Bø som et paradys for turgåere.

Bærekraft handler om å beskytte natur, samfunn og landskap, og samtidig sørge for at lokalsamfunn har noe å leve av. Perspektivet er langsiktig: Den naturen vi har i dag skal også kunne nytes av framtidige generasjoner, og det er vår jobb å sikre at den fremdeles er like vakker og levedyktig når det er våre barn og barnebarn sin tur til å bruke den.

Visit Vesterålen er nå ferdig med fase 1 av prosjektet bærekraftig reiseliv, med støtte i fra Innovasjon Norge. For å fortsette arbeidet og for å få utløst midler i fra Innovasjon Norge til fase 2, er alle kommunene i Visit Vesterålen nødt til å vedta prinsippene og ta handlingsplanen til orientering.

Det er viktig å poengtere igjen at vedtak som forplikter Bø kommune økonomisk eller i form av andre ressurser vil bli lagt frem på ordinær måte etter hvert som tiltakene eventuelt skal besluttet. Det å vedta prinsippvedtaket er å vise Visit Vesterålen og derigjennom Innovasjon Norge at Bø kommune stiller seg positivt til arbeidet med bærekraftig reisemålsutvikling i Vesterålen, og er villig til å bidra med å imøtekomme visjonen for en mer miljøvennlig region. Det betyr bærekraftig reiseliv og bærekraftig kommune.

Prinsippene:

- Bistå administrativt med dokumentuthenting for å besvare enkelte indikatorer som ligger i kravene (gi bærekraftprosjektet et kontaktledd inn i kommunen)

Fra kommunen sin side innebærer dette å være et kontaktledd med Visit Vesterålen. Dette kan for eksempel være uthenting av trafikk tall, informasjon om besøksstrategi, frivillig innsats for fellesgoder, kulturarv, bevaring av biologisk mangfold og antall tømrestasjoner for bobiler. Disse kravene referert til står i Innovasjon Norges «Standard for Bærekraftig reisemål, Kriterier og Indikatorer». Kultur- og næringsetaten kan følge opp denne oppgaven.

- Delta i samarbeidsprosjekter som skal utvikle Vesterålen som bærekraftig reisemål

Dette gjelder samarbeidsprosjekter spesifisert i handlingsprogrammet, men utelukker samtidig ikke andre. Det er ikke spesifisert hvilken type samarbeidsprosjekter. Et samarbeidsprosjekt kan f.eks. være «Hikers Paradise». Det er verdt å merke at det ikke er noen form for økonomiske forpliktelser med dette vedtaket.

- Være en pådriver for gjennomføring av bærekraftstiltak i egen virksomhet, herunder:
- Vurdere og eventuelt beslutte og igangsette arbeid med Miljøfyrtårn - sertifisering av kommunens administrasjon og evt. andre enheter.
- Vurdere å legge inn miljøkrav i anbud

Tilsvarende kommuner som har vært med i og fullført programmet til Innovasjon Norge om bærekraftig reiseliv er blant annet Geilo, Inderøy, Røros, Vegaøyene og Lærdal. Dette viser at flere «turistkommuner» ser på dette som høyst nødvendig for å ivareta lokale beboere og samtidig imøtekomme behovene for turistene. Dette på en bærekraftig måte som vil også bidra til merverdiskapning.

Prinsippvedtaket med handlingsprogrammet oppfattes å være i tråd med Bø kommune sine mål, visjoner og strategier. I henhold til Kommuneplanens Samfunnsdel skal Bø jobbe for å styrke regionalt samarbeid, samt videreutvikle det gode liv i Bø. Hovedmålet er å stoppe befolkningsnedgangen. Med mer målrettet fokus på bærekraftig turisme kan dette tiltaket bidra til økt bolyst, flere turister og flere arbeidsplasser. Arbeidet med fase 1 av prosjektet har vært av god kvalitet og nå er det et ønske om sette i gang med fase 2, der fokus er på implementering.

Rådmannen vurderer at prosjektet bærekraftig reisemålsutvikling Vesterålen innfrir Bø kommune sine mål, visjoner og strategier. Etter en samla vurdering kommer rådmannen fram til at prinsippvedtaket vedtas og handlingsprogrammet tas til orientering. Den regionale profilen må opprettholdes og arbeidet med å komme i forkant av turister og etterspørsel av bærekraftige løsninger burde igangsettes med neste fase. Se ellers forslag til vedtak foran.

Kine Anette Johnsen
Kultur- og næringssjef

Gundar Jakobsen
Rådmann

Vedlegg: Handlingsplan

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 26.11.2018
Sak: 76/18

Resultat:

Arkivsak: 18/661
Tittel: SAKSPROTOKOLL - PROSJEKT BÆREKRAFTIG
REISEMÅLSUTVIKLING VESTERÅLEN VISIT VESTERÅLEN

Behandling:

Ref. innstilling.
Votering:
Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

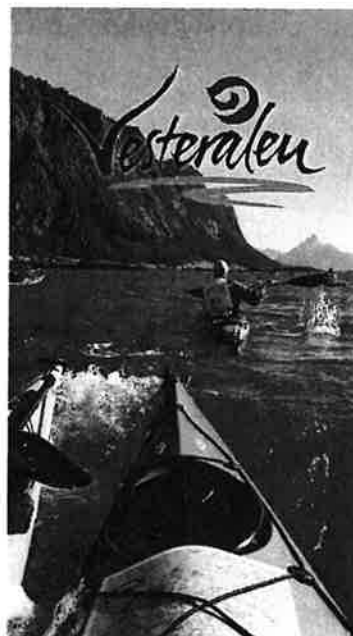
Bø kommune skal være en aktiv bidragsyter for å oppnå merket for bærekraftig reisemål og tar handlingsplanen til orientering. Dette innebærer:

- Bistå administrativt med dokumentuthenting for å besvare enkelte indikatorer som ligger i kravene (gi bærekraftprosjektet et kontaktledd inn i kommunen)
- Delta i samarbeidsprosjekter som skal utvikle Vesterålen som bærekraftig reisemål
- Være en pådriver for gjennomføring av bærekraftstiltak i egen virksomhet, herunder:
- Vurdere og eventuelt beslutte og igangsette arbeid med Miljøfyrtårn - sertifisering av kommunens administrasjon og evt. andre enheter
- Vurdere å legge inn miljøkrav i anbud

HANDLINGSPLAN

Bærekraftig reisemålsutvikling

Visit Vesterålen 2019 - 2021

ANDØY

BØ

HADSEL

SORTLAND

ØKSNES

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	3
Bakgrunn	3
<i>Om sammenhengen mellom Masterplanprosessen og Bærekraftig reisemålsutvikling</i>	<i>4</i>
<i>Om prosessen med Bærekraftig reisemålsutvikling</i>	<i>5</i>
<i>Om merket for Bærekraftig Reisemål.....</i>	<i>5</i>
<i>Om bærekraftig reiseliv i et langsiktig perspektiv.....</i>	<i>6</i>
Prosjektorganisasjonen	7
Målsettinger og strategier	7
<i>Overordnet mål</i>	<i>7</i>
<i>Delmål og strategisk retning</i>	<i>7</i>
<i>Effektmål for bedriftene</i>	<i>9</i>
Forankring, oppfølging og rapportering	10
<i>Utarbeidelse av handlingsplanen</i>	<i>10</i>
<i>Innspill fra relevante aktører.....</i>	<i>10</i>
<i>Beslutningsprosess</i>	<i>10</i>
<i>Rapportering</i>	<i>11</i>
<i>Organisering av videre arbeid</i>	<i>11</i>
Tiltaksplan	12
<i>Forkortelser.....</i>	<i>12</i>
<i>Bevare natur, kultur og miljø</i>	<i>12</i>
<i>Styrking av sosiale verdier</i>	<i>17</i>
<i>Økonomisk levedyktighet.....</i>	<i>22</i>
 <i>Vedlegg 1) Sammenheng mellom Masterplan og Handlingsplan Bærekraft</i>	<i>25</i>

Innledning

Handlingsplan for Bærekraftig reisemålsutvikling i Vesterålen er en omfattende plan som skal sikre en bærekraftig utvikling av reiselivet i hele regionen i framtiden. Planen har et langsiktig perspektiv og målet er kontinuerlig forbedringer for reisemålet.

Tiltakene i handlingsplanen handler om å være i forkant for å ta tak i problemene før de oppstår, slik at reiselivet ikke har negativ effekt på Vesterålen. Et ansvarlig reiseliv handler ikke bare om godt omdømme, det handler også om å beskytte og utvikle lokalsamfunn, samt tilrettelegger for at naturen, lokalbefolkningen og bedriftene ikke skal oppleve negative konsekvenser av en ønsket besøksvekst.

Handlingsplanen er gjeldende for destinasjonsselskapet Visit Vesterålen og kommunene Andøy, Bø, Hadsel, Sortland og Øksnes. De nevnte kommunene utgjør reisemålet Vesterålen.

Handlingsplanen baserer seg på målsettinger og tiltaksforslag som er helhetlige, relevante og som skal gi effekt for hele regionen.

Det er gjennom prosessarbeid og innspillmøter med aktører fra næring, kommuner, frivillige, samt en rekke sentrale organisasjoner utarbeidet mål, strategier og tiltak for bærekraftig reisemålsutvikling i Vesterålen.

Bakgrunn

Bærekraftig reisemålsutvikling baserer seg på de 10 prinsippene for bærekraftig reiseliv, gjengitt i figuren under. Disse prinsippene tar utgangspunkt i bevaring av natur, kultur og miljø, styrking av sosiale verdier og økonomisk levedyktighet. Listen er utarbeidet av Innovasjon Norge, med utgangspunkt i UNWTOs prinsipper. Målet med Handlingsplanen for Bærekraftig reisemålsutvikling i Vesterålen er å involvere bredt for å oppnå kontinuerlige forbedringer innen disse prinsippene. Planen skal også sikre at Vesterålen kvalifiserer for Merket for Bærekraftig reisemål innen 2021.

10 prinsipper for et bærekraftig reiseliv (UNWTO)

10 prinsipper for et bærekraftig reiseliv (UNWTO) er utviklet som en del av Masterplanprosessen for Bærekraftig Reisemål i Vesterålen. Masterplanprosessen er i gang med Innovasjon Norges program for bedre reisemålsutvikling, en såkalt Masterplanprosess. Forstudien (fase 1) ble avsluttet i juni 2017 med sluttrapporten «Vesterålen 2025». Etablering av et rammeverk for utvikling/masterplan (fase 2) startet opp høsten 2017 og skal ferdigstilles i løpet av første halvår 2019. Deretter går reisemålet over i en gjennomføringsfase «fra ord til handling» (fase 3). Den pågående Masterplanprosessen har allerede formulert en foreløpig ambisjon og en rekke målsettinger for utvikling av Vesterålen som reisemål inkludert følgende mål-bilde knyttet til bærekraft:

Figur 1: 10 prinsipper for et bærekraftig reiseliv

Om sammenhengen mellom Masterplanprosessen og Bærekraftig reisemålsutvikling Visit Vesterålen er i gang med Innovasjon Norges program for bedre reisemålsutvikling, en såkalt Masterplanprosess. Forstudien (fase 1) ble avsluttet i juni 2017 med sluttrapporten «Vesterålen 2025». Etablering av et rammeverk for utvikling/masterplan (fase 2) startet opp høsten 2017 og skal ferdigstilles i løpet av første halvår 2019. Deretter går reisemålet over i en gjennomføringsfase «fra ord til handling» (fase 3). Den pågående Masterplanprosessen har allerede formulert en foreløpig ambisjon og en rekke målsettinger for utvikling av Vesterålen som reisemål inkludert følgende mål-bilde knyttet til bærekraft:

BÆREKRAFT 2025

Vesterålen er sertifisert som Bærekraftig Reisemål og har utviklet bærekraftige bedrifter som både er lønnsomme, håndterer volumene og tilbyr meningsfulle opplevelser forankret i det stedlige ressursgrunnlaget.

Høsten 2017 avklarte Masterplanprosessen at merkeordningen for Bærekraftig Reisemål var et egnet verktøy, som innfrir det reiselivet i Vesterålen har behov for. Visit Vesterålen søkte derfor Innovasjon Norge om midler til et eget prosjekt, som har som formål å merke Vesterålen som et bærekraftig reisemål. Å bli merket som bærekraftig reisemål betyr at destinasjonen over tid prioriterer et mål om økt bærekraft, ikke at reisemålet er bærekraftig. Ved å kartlegge ulike punkter for forbedring, signaliseres det at reisemålet er i gang med et langsiktig arbeid for økt bærekraft.

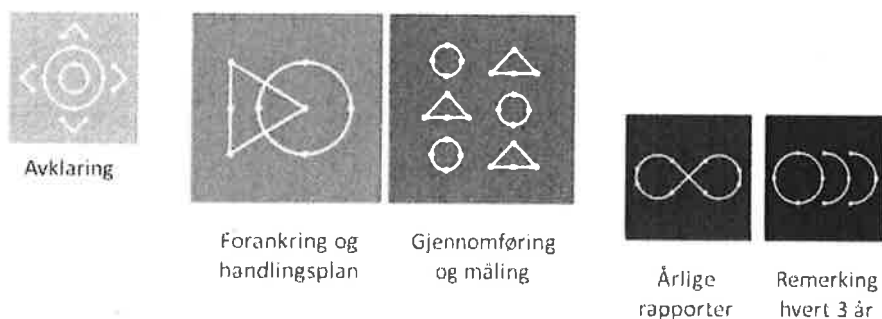
Beslutningen om å jobbe systematisk og aktivt med bærekraft er et resultat av at Vesterålen gjennom Masterplanprosessen har besluttet å jobbe for vekst av reiselivet i regionen. Dette skal skje på en bærekraftig måte slik at man er forberedt på å håndtere fremtidig vekst på en god måte. Følgende premisser legges til grunn:

- Bærekraftarbeidet i Vesterålen skal ha klare mål og tydelige tiltak.
- Hele Vesterålen skal med i arbeidet (= alle 5 kommuner) og det skal mobiliseres bredt.
- Prioriteringer av tiltak skal skje etter det som gir størst effekt og der hvor det er størst behov.

Om prosessen med Bærekraftig reisemålsutvikling

Prosessen med bærekraftig reisemålsutvikling består av ulike faser. Arbeidet med handlingsplanen tilhører den første fasen. I tillegg til å utarbeide selve handlingsplanen, skal Vesterålen avklare status på reisemålet i dag i lys av de 10 prinsippene for bærekraftig reiseliv gjennom standardens 42 kriterier og 104 indikatorer. Handlingsplanen legger grunnlaget for fase 2 (Gjennomføring og måling) i arbeidet med å kvalifisere for Merket for bærekraftig reisemål. **Planens omfang gjør at det ikke er forventet at alle mål og foreslåtte tiltak skal være gjennomført innen prosjektperioden på to år.**

Arbeidsprosess og faseinndeling

Om merket for Bærekraftig Reisemål

Innovasjon Norge har utviklet og tilbyr Merket for Bærekraftig reisemål som et verktøy for reisemål som ønsker å jobbe langsiktig for en mer bærekraftig lokal reiselivsutvikling gjennom involvering, ansvarlig styring og verdiskaping. 15 norske reisemål har allerede kvalifisert seg for Merket og rundt 15 reisemål er i gang med arbeidet for å kvalifisere seg. Tidligere i år ble den norske standarden «Bærekraftig reisemål» godkjent av det internasjonale organet Global Sustainable Tourism Council (GSTC). Norge er med dette ett av få land som har en godkjent nasjonal standard for bærekraft i reiselivet.

Dette arbeidet er viktig av flere grunner. For det første blir turister mer og mer bevisst på det når de velger sin reisedestinasjon og for det andre så er det flere aktører som velger underleverandører basert på bærekraft. I tillegg bidrar dette til positiv utvikling for lokale reiselivsbedrifter, både sosialt og økonomisk.

Evaluerings av Bærekraftig reisemål utført av Vista analyse i 2016 på oppdrag av Innovasjon Norge, viser at 71 prosent av utenlandske turoperatører mener at det vil være økt etterspørsel etter bærekraftige destinasjoner de neste 5 årene. Turoperatører og kunder stiller større krav, og fokus på bærekraft vil bli en forutsetning for utvikling og lønnsomhet. For å sikre økonomisk bærekraft og verdiskaping må kvalitet i alle ledd stå sentralt i utviklingen.

Overordnet mål bærekraftig reisemål Vesterålen

Vesterålen skal håndtere sin egen vekst på en god måte, slik at det stedlige ressursgrunnlaget ikke forringes for fremtiden og at miljøbelastningen (fotavtrykket) reduseres over tid. Økt turisme skal berike regionen, og ikke skape konflikter og frustrasjon hverken i forhold til egne innbyggere, lokalsamfunn eller annen nærings- og samfunnsvirksomhet.

Reisemålet Vesterålen skal alltid være «et skritt foran».

Om bærekraftig reiseliv i et langsiktig perspektiv

Bærekraftig reiseliv fungerer på samme måte som fiskeri og landbruk. Man kan høste av et stedlig ressursgrunnlag i et langsiktig perspektiv dersom man ikke forringer de produksjonsmessige forutsetningene (overfiske eller utarming av jorda – eller ytre påvirkning, f.eks. forurensning, som påvirker disse forutsetningene). Attraktiviteten på det stedlige natur- og kulturbaserte ressursgrunnlaget i Vesterålen er også en svært viktig del av et risikobilde for investeringer i reiselivet i regionen. Hvis man vet at Vesterålen håndterer sin egen utvikling som reisemål på en god måte, så øker sannsynligheten for å tiltrekke seg investeringer og gründere.

Prosjektorganisasjonen

Visit Vesterålen er prosjekteier av «Bærekraftig reisemålsutvikling i Vesterålen». Visit Vesterålen er organisert som en avdeling i Vesterålen Regionråd. Vesterålen reiselivsutvalg er underlagt regionrådet med Vesterålen regionråds arbeidsutvalg som overordnet styre.

Styringsgruppen (SG), bestående av representanter fra Vesterålens reiselivsutvalg:

- Andøy: Kolbjørn Blix – politisk representant
- Bø: Ingrid Lekven – næringsrepresentant/pakketering og opplevelse
- Hadsel: Robin Bolsøy – næringsrepresentant/overnatting, servering og opplevelser
- Sortland: Mona Sandvold – politisk representant
- Øksnes: Ssemjon Gelitz – næringsrepresentant/overnatting, servering og opplevelse
- Vesterålen regionråd: Tove Mette Bjørkmo – politisk leder av reiselivsutvalget (SG-leder)

Observatører i SG:

- Tommy Nilsen, Nordland Fylkeskommune
- Terje Haugen, Innovasjon Norge

Prosjektansvarlig (PA): Astrid Berthinussen, Visit Vesterålen
Prosjektleder (PL): Stian Frivåg, Fiskeriparken Egga Utvikling AS
Prosessveileder (PVL): Ingrid Solberg Sætre, Mimir AS

Prosjektorganisasjonen for neste fase avklares når finansiering av hovedprosjekt er innvilget.

Målsettinger og strategier

Overordnet mål

Vesterålen skal håndtere sin egen vekst på en god måte, slik at det stedlige ressursgrunnlaget ikke forringes for fremtiden og at miljøbelastningen (fotavtrykket) reduseres over tid. Økt turisme skal berike regionen, og ikke skape konflikter og frustrasjon hverken i forhold til egne innbyggere, lokalsamfunn eller annen nærings- og samfunnsvirksomhet. Reisemålet Vesterålen skal alltid være «et skritt foran».

Delmål og strategisk retning

1. Reisemålet Vesterålen skal være «et skritt foran»

Det betyr at Vesterålen skal være fremtidsrettet, pro-aktive og føre var slik at veksten i

reiselivet skjer skånsomt og kontrollert. Utviklingen skal være basert på morgendagens opplevelsesbaserte reiseliv, relevant kundeinnsikt om hvilke behov turistene har, samt oppdatert innsikt om hvordan veksten i reiselivet påvirker lokalsamfunnet.

2. Reisemålet Vesterålen skal lykkes med videre vekst uten økte miljøbelastninger

Det innebærer at det i Vesterålen skal være orden på avfall og sanitæranlegg, det skal være minst mulig slitasje på naturen og en reduksjon i de totale miljøbelastningene over tid. Herunder tilrettelagt sanitær- og avfallshåndtering langs viktige fartsårer - både for vandring, sykkelturisme og langs bilvegene. Dette betyr at kapasiteten til å håndtere veksten må følge veksten, slik at Reisemålet Vesterålen ikke får et etterslep, irreversible negative konsekvenser og et dårlig omdømme.

3. Reisemålet Vesterålen skal være godt tilrettelagt og enkelt å besøke

Med det menes at Vesterålen skal være Norges best tilrettelagte turområde med skiltede og merkede turløyper, hvor både sikring og restaurering står i fokus. Videre skal reisemålet tilrettelegge for nok parkering og god offentlig kommunikasjon. Dette innebærer også at Vesterålen skal være ledende på informasjon slik at de besøkende opptrer i tråd med næringslivets og lokalbefolkningens ønsker og behov, og slik at turistene settes i stand til å redusere sine egne miljøbelastninger (fotavtrykk). Det skal skje gjennom bruk av ny teknologi og historiefortelling. Vesterålen skal være en troverdig aktør for autentiske natur- og kulturopplevelser. Kunnskapsnivået på reisemålet vedrørende ivaretagelse og formidling av kulturarv, tradisjoner, historie og bevaring av naturressurser skal være høy.

4. Videre vekst i turismen i Vesterålen skal berike lokalsamfunnet

Dette innebærer at veksten i reiselivet skal bidra positivt til økt sysselsetting og at Vesterålen skal være et godt sted å leve og bo. Vesterålen skal ha levende kystsamfunn (ikke kulisser for turister). Videre skal forholdet mellom de besøkende og lokalbefolkning preges av gjensidig respekt og positive holdninger. Det skal være sosiale møteplasser (fysiske bygninger/visningssenter) hvor lokal befolkning og besøkende treffes. Det betyr også at lokalbefolkningen skal være stolt av og bidra til utviklingen av reiselivsnæringen. Samtidig skal reiselivsnæringen være preget av og forbundet med verdier som samhold, samarbeid og stolthet. Herunder ligger også at reiselivet skal samhandle godt med andre næringer.

5. Reisemålet Vesterålen skal være en helårsdestinasjon

Det betyr at det skal være attraktivt å besøke Vesterålen hele året gjennom sesong- og væruavhengige tilbud, herunder mat og måltidsopplevelser, arrangement og tematiske

spissede opplevelser. Å utvikle helårsturisme er det enkeltstående innsatsområdet som vil være den viktigste bidragsyteren for å oppnå økonomisk vekst, lokal verdiskaping, stabile arbeidsplasser og lønnsomme bedrifter i reiselivet.

6. Reisemålet Vesterålen skal mobilisere bredt

Dette innebærer at bærekraftarbeidet skal inkludere og engasjere næringsliv, kommuner (lokalpolitikere/administrasjon), frivillig sektor og lokalbefolkning. Det skal stimuleres på bred front gjennom miljøsertifisering av kommuner og bedrifter. For å skape synlige resultater så raskt som mulig skal dette arbeidet tilrettelegges gjennom egne incentivordninger (økonomisk støtte) og et helhetlig kommunikasjonsarbeid.

7. Reisemålet Vesterålen skal organisere seg slik at bærekraftarbeidet gir størst effekt

Med dette menes at alle 5 kommuner og andre sentrale aktører skal jobbe sammen for å sikre effektiv gjennomføring av bærekraftarbeidet. Herunder at det skal være enighet om beslutningsstrukturene, samt en forenkling av arbeidsprosessene for å sikre gjennomføringskraft og god bruk av ressursene. Videre at det skal være forståelse og motivasjon i hele Vesterålen for å samarbeide om bærekraftig reisemålsutvikling. Dette siste delmålet som omhandler en optimal organisering av bærekraftarbeidet, fokuserer på det som skjer «bak scenen». De første seks delmålene handler om det som skjer «på scenen», dvs. i møte med de besøkende.

Effektmål for bedriftene

Ved å implementere de tre prinsippene for bærekraftig reisemålsutvikling, vil bedriftene få en ny måte å tenke og handle på. Dette gjelder både i den vanlige jobbhverdagen, i produktutvikling, forretningsutvikling, ledelse og markedsføring. Gjennom arbeidet med bærekraftig reisemålsutvikling vil bedriftene kunne tilegne seg ny kunnskap, heve kvaliteten på produkter og tjenester, i tillegg til omdømme. Gjennom de tiltakene som skal gjennomføres i forbindelse med prosessen, vil det gi økte muligheter for framtidig vekst hos bedriftene. I tillegg vil bedriftene få tilbud om miljøfyrtårnsertifisering, som er et verktøy for miljøledelse og besparelse (både av kostnader og utslipp). Mer om miljøfyrtårnsertifisering kan leses her:

<https://www.miljofyrtarn.no>.

Forankring, oppfølging og rapportering

Utarbeidelse av handlingsplanen

Denne handlingsplanen er utarbeidet gjennom en behovskartlegging på reisemålet, samt en GAP-analyse med utgangspunkt i Standard for bærekraftig reisemål (Innovasjon Norge 2017) og gjennom dialog med næringslivet.

Innspill fra relevante aktører

Det har blitt gjennomført en rekke infomøter om prosjektet. Disse har blitt gjennomført i alle kommunene i Vesterålen: Andøy, Bø, Hadsel, Sortland og Øksnes. Medlemsbedrifter av Visit Vesterålen i tillegg til andre relevante og interesserte aktører i reiselivsnæringen har blitt invitert til disse. I tillegg har det blitt arrangert workshoper i flere kommuner, slik at de samme aktørene har fått gitt innspill til viktige fokus- og satsingsområder i handlingsplanen. I de kommuner hvor det ikke har lyktes å arrangere workshops, har alle medlemmer av Visit Vesterålen blitt kontaktet ved flere anledninger om ønske om innspill til handlingsplanen. Det har i tillegg blitt oppfordret til innspill til handlingsplanen både per mail, i nyhetsbrevet til Visit Vesterålen og på deres nettsider, i tillegg til i media.

Det ble i tillegg gjennomført en spørreundersøkelse om bærekraft for medlemsbedriftene til Visit Vesterålen. Resultatene fra undersøkelsen viser et bredt engasjement for bærekraft i næringen. Bedriftene er opptatt av å arbeide etter bærekraftige prinsipper og mener det er en nødvendig forutsetning for videre vekst.

Det har også vært tett dialog med en rekke andre uavhengige organisasjoner og bedrifter, som er relevant for arbeidet med bærekraftig reisemålsutvikling. Aktører som Reno-Vest, Statens Vegvesen, friluftsrådet med flere har vært involvert. Handlingsplanen har blitt sendt ut for å få innspill fra kommuner, medlemsbedrifter av Visit Vesterålen og andre relevante aktører, før den endelig ble vedtatt i Visit Vesterålens utvalg.

Prosjektorganisasjonen er derfor trygge på at det har vært en bred, åpen og inkluderende prosess hvor næringslivet i regionen har fått muligheten til å gi sine innspill. Denne handlingsplanen bygger derfor på de innspillene som har kommet i forbindelse med de nevnte møtene. Det er disse innspillene som sammen med en GAP-analyse danner grunnlaget for tiltakene.

Beslutningsprosess

Handlingsplanen er vedtatt av Vesterålen reiselivsutvalg etter en innspillsrunde blant medlemsbedrifter, kommunene og andre relevante aktører. Deretter skal det i alle 5

kommunene fattes et prinsippvedtak om å bidra aktivt til bærekraftig reisemålsutvikling i Vesterålen.

Kommunene beslutter ikke selve Handlingsplanen, men tar denne til orientering i forbindelse med prinsippvedtaket. De ulike tiltakene i handlingsplanen skal følges opp av ansvarlig organisasjon/-er, mens den lokale prosjektlederen har et overordnet ansvar for gjennomføringen i prosjektperioden frem til kvalifisering for merket. Dette skjer i samarbeid med en nedsatt styringsgruppe.

Etter at Vesterålen har kvalifisert for merket og prosjektperioden er over, vil Visit Vesterålen nedsette en arbeidsgruppe, som har det overordnede ansvaret for oppfølging av de ulike tiltakene. Denne arbeidsgruppen vil også være ansvarlig for at handlingsplanen revideres hvert tredje år. Den reviderte handlingsplanen vil danne grunnlaget for remerkingen hvert tredje år.

Rapportering

Status og fremdrift i bærekraftsarbeidet skal etter at handlingsplanen er vedtatt, rapporteres årlig til alle fem kommuner og halvårlig til medlemsbedriftene til Visit Vesterålen. Det er et krav i Merkeordningen at det skal utarbeides en årlig bærekraftsrapport. Denne rapporten skal sendes til Innovasjon Norge, samtidig danner den grunnlaget for nevnte orienteringer på reisemålet.

Visit Vesterålen og nedsatt arbeidsgruppe vil være ansvarlig for at dette følges opp. Visit Vesterålen og arbeidsgruppen vil også ha ansvar for finansiering knyttet til remerking etter 3 år.

Organisering av videre arbeid

Merket for Bærekraftige Reisemål har som utgangspunkt at handlingsplanen skal samle og forene hele reisemålet sitt arbeid med bærekraft. Visit Vesterålen har tatt på seg ansvaret for å holde i handlingsplanprosessen og lede arbeidet frem mot merket, med prosjektleder for fase to.

Destinasjonsledelsen står fritt til å organisere arbeidet på den måten de mener det er hensiktsmessig, innenfor formkravene gitt av Innovasjon Norge. I det ligger at de kan delegere og/eller engasjere andre til å bistå med/gjennomføre hele eller deler av arbeidet. Prosjektleder vil bistå i arbeidet knyttet til de punktene som gjelder dokumentering og besvaring av standarden og annet som er relevant til dette.

Tiltaksplan

Tiltaksplanen er organisert etter de ti prinsippene for bærekraftig reisemålsutvikling. Disse er gjengitt i figur nr.1 på side 4. Tiltakene er derfor ikke rangert etter hva som oppleves som mest viktig. Denne vurderingen skal gjøres i neste fase. Arbeidet med bærekraft er et kontinuerlig arbeid, for å stadig blir *enda mer* bærekraftig og det handler om å vise til en positiv utvikling. Planen er dermed langsiktig og det vil ta flere år å gjennomføre alle tiltakene. Derfor skal planen også revideres hvert tredje år, for å luke bort det som er gjort, fokusere på det som gjenstår og samtidig ta inn nye punkter dersom det er nødvendig. Å bli merket som bærekraftig reisemål betyr at destinasjonen over tid prioriterer et mål om økt bærekraft, ikke at stedet er bærekraftig.

Forkortelser

DL = Destinasjonsledelsen – Visit Vesterålen

PL = Prosjektleder – Egga Utvikling AS

PV = Prosessveileder – Mimir AS

Viser for øvrig til Vedlegg 1) for forklaring av forkortelsene som står i venstre kolonne (under TEMA). Disse forkortelsene viser sammenhengen og konkrete koblinger mellom arbeidet med *Masterplan Vesterålen 2025* og *Handlingsplanen for Bærekraftig reisemålsutvikling*.

Bevare natur, kultur og miljø

TEMA	INNHold
1. Kulturell rikdom <i>HA03: Levende kystsamfunn</i>	Utarbeide en oversikt over kulturlandskap, kulturarv og annet som er av spesiell interesse for reiselivet. Det skal utvikles i en åpen prosess, for å forbedre Vesterålens forutsetninger til å bevare og formidle kulturarv. Tidsrom: 2019-2020 Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: Teknisk etat og kulturavdelinger i kommunene, museum nord, regionrådet
<i>HA03: Levende kystsamfunn</i>	Arbeide for at alle kommuner får en kulturminneplan Tidsrom: 2019-2020 Ansvarlig: DL Medvirkende: Kommunene, Nordland Fylkeskommune
<i>HA03: Levende kystsamfunn</i>	Synliggjøre lokale kulturtradisjoner, samt videreutvikle besøkendes opplevelser og deltakelse innen lokale aktiviteter knyttet til fiskeri, landbruk og matproduksjon. Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL Medvirkende: Reiselivsnæringen/medlemsbedriftene til Visit

	Vesterålen
2. Landskapets fysiske og visuelle integritet <i>HA03: Hikers Paradise</i>	Vesterålen Friluftsråd skal i samarbeid og tett dialog med kommunene utarbeide en oversikt over de mest benyttede turløyper- og ruter i Vesterålen. Dersom merking, vedlikehold, renovering og avfallshåndtering ikke er tilstrekkelig, skal en plan for dette utarbeides. Planen skal også inneholde en liste over turløyper som er ekstra utsatt og som det skal arbeides for at prioriteres i kommunen. Dersom enkelte av rutene opplever for høy aktivitet i forhold til bæreevne, skal det arbeides for å utvikle tiltak som styrker infrastruktur til å ta i mot denne økningen eller andre tiltak som for eksempel å verne rutene og styre trafikken til alternative ruter. Tidsrom: 2019 Ansvarlig: Kommunene og Vesterålen Friluftsråd Medvirkende: DL, Reno-Vest, Statens Vegvesen, DNT, kommunene
<i>HA03: Hikers Paradise</i>	Lage en oversikt over hvor nasjonal skiltmal benyttes per i dag og vurdere i hvilke tilfeller det er hensiktsmessig å bruke den, der hvor det ikke gjøres per i dag Tidsrom: 2019 Ansvarlig: Vesterålen Friluftsråd Medvirkende: DL, Reno-Vest, Statens Vegvesen, DNT
<i>HA03: Hikers Paradise</i>	Lage en oversikt over hvilke turmål som er universelt utformet og hvilke turmål det er hensiktsmessig å gjøre universelt utformet Tidsrom: 2019 Ansvarlig: Vesterålen Friluftsråd Medvirkende: DL, Reno-Vest, Statens Vegvesen, DNT
<i>HA03: Hikers Paradise</i>	Utrede muligheten for å ansette en egen koordinator med hovedansvar for turløyper og det som naturlig tilknyttes disse (informasjon, sikkerhet parkering, søppel, wc med mer) Tidsrom: 2019 Ansvarlig: Regionrådet Medvirkende: Vesterålen friluftsrådet, DL
<i>HA03: Hikers Paradise, Levende Kystsamfunn og Whales & Wildlife (dvs. alle)</i>	Det skal arbeides for at kommunene vedtar at de skal ta hensyn til landskapets fysiske og visuelle integritet ved gjennomføring av bygg- og anleggstiltak og annet relevant planarbeid

	Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: Kommunene, regionrådet, utbyggere
	Kommuner og andre større innkjøpere skal oppfordres til å vedta at de skal stille miljøkrav som tildelingskriterium ved anskaffelser Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: Kommunene, regionrådet, utbyggere
3. Biologisk mangfold <i>HA03: Hikers Paradise, Levende Kystsamfunn og Whales & Wildlife (dvs. alle)</i>	Det skal arbeides for at kommunene tar i bruk eksisterende og ny kunnskap om natur, kultur, biologisk mangfold og miljø, også det som fremkommer gjennom prosjektet for bærekraftig reisemålsutvikling, i kommunalt planarbeid og andre relevante planer Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: Kommunene, regionrådet, utbyggere
<i>HA03: Hikers Paradise, Levende Kystsamfunn og Whales & Wildlife (dvs. alle)</i>	Utarbeide en oversikt over naturlandskap, friluftsområder og annet som er av spesiell interesse for reiselivet. Det skal utvikles i en åpen prosess, for å forbedre Vesterålen sine forutsetninger til å bevare og formidle naturarv. Tidsrom: 2019-2020 Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: Kommunene, museum nord, regionrådet, andre forvaltere
<i>HA03: Whales & Wildlife</i>	Kartlegge eventuelle negative konsekvenser av og kontinuerlig overvåke tilbudene knyttet til hvalsafari og andre dyr- og fuglesafarier, for eventuelt å kunne iverksette tiltak tidlig nok – slik at det biologiske mangfoldet ikke tar skade av reiselivsvirksomheten Tidsrom: 2019-2020 Ansvarlig: DL Medvirkende: Aktuelle kommuner og reiselivsbedrifter
4. Rent miljø og ressurseffektivitet	Det skal utarbeides en oversikt over tilgjengelig infrastruktur (rasteplasser) for å finne ut om den er tilstrekkelig, med spesielt fokus på: toalett, parkering, avfallspunkter, tømrestasjoner, rasteplasser og renovasjon av dette. Planen skal inneholde hvilke pressområder som bør prioriteres ved

HA03: Hikers Paradise, Levende Kystsamfunn og Whales & Wildlife (dvs. alle)	renovasjon/utbygging Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL, Reno-Vest Medvirkende: Statens Vegvesen, kommuner (teknisk etater)
HA03 (alle) & HA05	Arbeide for at sentrale utfartssteder og andre pressområder prioriteres når infrastruktur skal utbygges, forbedres eller renoveres Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL, Reno-Vest Medvirkende: Statens Vegvesen, kommuner
HA05	Det skal arbeides for at infrastrukturen skal være mer tilgjengelig hele året og ikke bare i sesong (i henhold til planer om mindre sesongbasert reiselivsnæring) Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Reno-Vest, Statens Vegvesen, kommuner
HA05	Bruk av transport til og fra destinasjon, attraksjoner, opplevelser og aktiviteter skal måles og koordineres Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: Kommuner, transportselskaper i regionen, reiselivsbedrifter
HA05	Det skal arbeides for å forbedre tilbudet av offentlig transport på og til destinasjonen, også i lavsesong og rundt høytider Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Kommuner, fylkeskommunen, transportselskaper i regionen, reiselivsbedrifter
HA05	Det skal arbeides aktivt for å redusere utslipp og næringslivet skal oppfordres til bruk av transportmiddel med høy miljøstandard Tidsrom: 2020 Ansvarlig: DL Medvirkende: Kommuner, transportselskaper i regionen, reiselivsbedrifter
HA05	Det skal undersøkes hvor det er størst behov for å etablere ladestasjoner for el-bil og arbeide for at disse blir etablert

	Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Forskjellige merkeordninger, kommuner, destinasjonsselskap, transportselskaper i regionen, reiselivsbedrifter
	Det skal arbeides aktivt for god avfallshåndtering i boliger, fritidsboliger, bedrifter og i det offentlige rom Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: Reno-Vest Medvirkende: Statens Vegvesen, kommuner, DL
	Det skal kartlegges om det er tilstrekkelig returpunkter for avfallshåndtering Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: Reno-Vest Medvirkende: Statens Vegvesen, kommuner, DL
HA06	Det skal arbeides for at medlemmer og andre aktører i reiselivsnæringen kildesorterer på minst tre fraksjoner Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL i samarbeid med Reno-Vest Medvirkende: Reno-Vest, Statens Vegvesen, kommuner
HA05	Det skal utarbeides en oversikt over tømme-stasjoner for camping og om disse er tilstrekkelig. Informasjonen skal gjøres tilgjengelig på internett. Det skal også være informasjon på større skilt i regionen og annen viktig informasjons-materiell. Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL Medvirkende: Reno-Vest, Statens Vegvesen, kommuner

Styrking av sosiale verdier

TEMA	INNHold
5. Lokal livskvalitet og sosial verdiskaping <i>HA05</i>	Det skal arbeides for at reiselivsnæringen tilrettelegger for alle besøkende gjennom universell utforming og Visit Vesterålen skal ha tilgjengelig informasjon over hvilke plasser som er universelt utformet Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: kommuner, reiselivsbedrifter, miljøorganisasjoner, handicaporganisasjoner
<i>HA03: Levende Kystsamfunn</i>	Det skal arbeides for å tilrettelegge for samarbeid mellom reiselivsnæringen og andre næringer som er viktig for Vesterålen, gjennom konkrete prosjekt. Eksempelvis landbruks- og fiskerinæringen Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: aktører tilknyttet reiselivs-, landbruks- og fiskerinæringen
<i>Masterplanen</i>	Det skal arbeides for at kommuner inviterer lokalbefolkning, lokalt næringsliv og andre organisasjoner, til å delta i planarbeid relevant for handlingsplanen og der hvor det er hensiktsmessig Tidsrom: 2019-2020 Ansvarlig: DL Medvirkende: Kommunene, næringsforeningene, reiselivsnæringen, lokalbefolkning, lokalt næringsliv og andre relevante organisasjoner
<i>Masterplanen</i>	Arbeide aktivt for økt samarbeid på tvers av kommuner, bedrifter og næringer Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Kommunene, reiselivsnæringen
6. Lokal kontroll og engasjement <i>HA03 (alle) & HA04</i>	Utarbeide en oversikt over de 10 viktigste møteplassene mellom de besøkende og lokalbefolkning i Vesterålen Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: PV
	Handlingsplanen skal oppdateres hvert tredje år av destinasjonsledelsen

	Tidsrom: Hvert tredje år Ansvarlig: DL og PL Medvirkende: PV
	Kommunestyrene skal få en årlig orientering om arbeidet med handlingsplanen Tidsrom: Årlig Ansvarlig: DL og PL Medvirkende: PV
	Medlemsbedriftene av Visit Vesterålen skal få orientering hvert halvår, om både handlingsplanen og arbeidet med bærekraftig reisemålsutvikling generelt Tidsrom: Halvårlig Ansvarlig: DL og PL Medvirkende: PV
	Det skal lages en forenklet, digital versjon av Handlingsplanen som kan lastes ned på visitvesteralen.com og vestreg.no Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL og PL Medvirkende: PV
	Det skal lages god informasjon om arbeidet med bærekraft på visitvesteralen.com Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL og PL Medvirkende: PV
	Det skal gjennomføres en spørreundersøkelse blant lokalbefolkningen som måler ambisjoner, bekymringer og tilfredshet med reiselivsutviklingen Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: PV
HA06	Det skal gjennomføres en gjesteundersøkelse, for å kartlegge regionens gjestetilfredshet Tidsrom: 2020 Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: PV

	Det skal gjennomføres en bedriftsundersøkelse Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: PV
Masterplanen	Arbeide for å skape lokalt engasjement og stolthet over Vesterålen som reisemål Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL Medvirkende: Kommuner, lokalt næringsliv, lokalbefolkningen, PL, PV
7. Jobbkvalitet for reiselivsansatte HA06	Det skal tilrettelegges for at bedrifter, gjennom kurs og opplæring, skal kunne få bedre markeds kunnskap, herunder hvilke turister som besøker destinasjonen, hva de er på utkikk etter og annet som kan bidra til å skape en bedre kundeopplevelse og markedsføring av Vesterålen, samt egen bedrift Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Utviklingsselskaper, kunnskapsparker, utdanningsinstitusjoner, Nordnorsk reiseliv, reiselivsbedrifter
HA06	Det skal gjennomføres kurs og opplæringsprogram tilrettelagt for reiselivsnæringen, basert på hva næringen selv ønsker mer kunnskap og informasjon om. Kursene/opplæringsprogrammet skal gjennomføres en gang hvert halvår Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Utviklingsselskaper, kunnskapsparker, utdanningsinstitusjoner, nordnorsk reiseliv, reiselivsbedriftene
HA06	Destinasjonsledelsen skal bistå bedrifter i utviklingen av egen opplæring, som for eksempel innenfor kulturforståelse, lokal mat, HMS, universell utforming, sosiale medier, bærekraftig reisemålsutvikling, lovverk og lokalhistorie Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Utviklingsselskaper, kunnskapsparker, utdanningsinstitusjoner, Nordnorsk reiseliv, reiselivsbedrifter

HA06	Det skal gjennomføres tiltak som fokuserer på å finne de gode fortellingene og tilby kurs i fortellerteknikk Tidsrom: 2019-2020 Ansvarlig: DL Medvirkende: kommuner, reiselivsnæringen
8. Gjestetilfredshet og trygghet: opplevelseskvalitet HA03 (alle)	Det skal utvikles egne «Vesterålsvettregler» etter modellen fra Lofoten sine «Lofotvettregler» Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: Friluftsrådet, DNT, kommuner, reiselivsbedrifter
HA05	Det skal arbeides for å sikre trygge veier og brøyting langs disse. Det skal også arbeides for å informere om vanskelige kjøreforhold til de besøkende Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL med bistand fra kommunene Medvirkende: Statens Vegvesen, kommuner, lokallag – bilorganisasjoner, transportselskap
HA03: Hikers Paradise	Det skal arbeides aktivt med å informere om vanskelige turforhold, viktigheten av riktig bekledning og om viktigheten ved bruk av refleks. Dette kan skje gjennom Vesterålsvettreglene, produktbeskrivelser, skilting, turistinfo, eller en eventuell app Tidsrom: 2019/kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Kommuner, statens vegvesen, reiselivsnæringen, turistinfo
HA03 (alle) & HA04	Det skal oppfordres til tiltak som bidrar til god gjesteadferd og samfunnsansvar, blant besøkende og lokalbefolkningen Tidsrom: kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Destinasjonsselskap, friluftsråd, DNT, kommuner, reiselivsbedrifter
	Destinasjonsledelsen skal tilby politikere orientering om reiselivets betydning for lokalsamfunnet Vesterålen og viktigheten av helhetlig langsiktig reisemålsutvikling. Dette kan skje i forbindelse med den årlige orienteringen

	Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL Medvirkende: PV, kommuner
HA03 (alle) & HA4	Det skal gjennomføres tiltak som bidrar til frivillighet, hvor lokalbefolkning blir invitert og motivert til å delta og gi innspill på skilting, merking og rydding Tidsrom: 2019 Ansvarlig: Vesterålen friluftsråd/DL Medvirkende: DNT, kommuner, reiselivsbedrifter, lokalbefolkning, Reno-Vest

Økonomisk levedyktighet

TEMA	INNHold
9. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsdestinasjoner gjennom lokal verdiskapning <i>HA03: Levende Kystsamfunn</i>	Det skal jobbes aktivt med å øke graden av lokal produsert mat, produkter og råvarer på lokale restauranter og andre utsalgssteder, samt formidling av disse Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Ulike matnettverk, restauranter, utsalgssteder, lokale matprodusenter
<i>HA03 (alle) & HA04</i>	Det skal utvikles flere produkter basert på helhetlige opplevelser og bredere spekter fra opplevelsesbasert reiselivsnæring Tidsrom: 2020 Ansvarlig: DL Medvirkende: Friluftsråd, DNT, kommuner, reiselivsbedrifter
<i>HA03: Levende Kystsamfunn</i>	Det skal arbeides aktivt med å fremme og markedsføre lokale matprodusenter Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Ulike matnettverk, restauranter, utsalgssteder, lokale matprodusenter
<i>HA03: Levende Kystsamfunn</i>	Det skal motiveres til utvikling av lokale produkter og suvenirer, inkludert mat, drikke og andre land- og sjømatprodukter, som er bærekraftige Tidsrom: 2020 Ansvarlig: DL Medvirkende: Ulike matnettverk, restauranter, utsalgssteder, lokale matprodusenter
<i>HA03: Levende Kystsamfunn</i>	Det skal arbeides for å etableres et godt samarbeid mellom de ulike næringene innen lokalmat, eksempelvis matnettverk Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL Medvirkende: Ulike matnettverk, restauranter, utsalgssteder, lokale matprodusenter
	Det skal arbeides aktivt for at medlemsmassen til Visit

Masterplanen	Vesterålen økes, slik at flere er med og bidrar til fellesoppgaver på reisemålet Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Reiselivsnæringen
Masterplanen	Bygge merkevaren Vesterålen, basert på arbeidet med masterplanen Tidsrom: 2020 Ansvarlig: DL Medvirkende: Eksternt selskap, prosjektleder masterplan
10. Økonomisk levedyktige og konkurransedyktige reiselivsbedrifter Masterplanen	Det skal utvikles en plan som legger til rette for vekst i lavsesong, som blant annet skal bidra til at bruken av tilgjengelige kommersielle senger unyttes maksimalt. Utviklingen og effekt av satsingen skal måles. Tidsrom: 2019-2020 Ansvarlig: DL/PL Medvirkende: Reiselivsnæringen, Nordnorsk reiseliv
HA06	Det skal aktivt arbeides med å øke antallet merker og sertifiseringer (som inkluderer energibesparende tiltak) for miljø, kvalitet og bærekraft i reiselivsbedriftene og kommunene Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Forskjellige merkeordninger, miljøsertifisører innen de forskjellige ordninger og kommunalt, kommuner
Masterplanen	Det skal stimuleres til utviklingen av flere helårige reiselivsbedrifter Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Kommuner, reiselivsnæringen
Masterplanen	Det skal arbeides aktivt for at destinasjonen markedsføres som et helårig reisemål Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Prosjektleder masterplan, Kommuner, reiselivsnæringen

	Vesterålen skal markedsføres ved å gjennomføre kampanjer som fokuserer på de forskjellige sesongene, spesielt ved bruk av film og bilder som i større grad fokuserer på høst og vinter Tidsrom: Kontinuerlig Ansvarlig: DL Medvirkende: Kommuner, reiselivsnæringen
<i>HA03: Hikers Paradise</i>	Se på muligheten for å koordinere utleie av utstyr til turister, frakt og levering av dette, samt vedlikehold av dette Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL Medvirkende: Kommuner, reiselivsnæringen, DNT, frivillighetssentraler
	Utvikle en egen app for Vesterålen tilpasset turistene, for å gi en bedre besøksopplevelse Tidsrom: 2019 Ansvarlig: DL Medvirkende: Eksternt selskap

Vedlegg 1) Sammenheng mellom Masterplan og Handlingsplan Bærekraft

I tiltaksdelen (side 12-24) er det satt inn en rekke forkortelser i venstre kolonne (under TEMA). Disse forkortelsene viser sammenhengen mellom hovedaktivitetene i arbeidet med *Masterplan for Vesterålen 2025* og de ulike tiltakene i *Handlingsplanen for Bærekraftig reisemålsutvikling*.

Gjennom å vise koblinger mellom de foreslåtte tiltakene i denne Handlingsplanen og hovedaktiviteten i arbeidet med den overordnende strategiske Masterplanen, håper vi at helheten tydeliggjøres og sammenhengene forstås på en god måte.

Eksempel: Følgende tiltak under «Tema 2: Landskapets fysiske og visuelle integritet» på s.13:
«Lage en oversikt over hvor nasjonal skiltmal benyttes per i dag og vurdere i hvilke tilfeller det er hensiktsmessig å bruke den, der hvor det ikke gjøres per i dag»
forsterker arbeidet med Masterplanens HA 03: Konseptualisering og sesongutvikling, for Hikers Paradise

Hovedaktiviteten i arbeidet med Masterplan for Vesterålen 2025

Forkortelse	Navn og kort forklaring
HA 01	AMBIJONSNIVÅ FOR UTVIKLINGEN Etablere en felles visjon og ambisjon for destinasjonen, uttrykt som følger: «Å realisere Vesterålens potensial som et attraktivt og bærekraftig reisemål, med transportløsninger som fremmer vekst og opplevelser som skaper gjestestrømmer hele året.»
HA 02	KUNDERISER SOM METODE OG FRAMTIDIGE MARKEDSMULIGHETER Kartlegge behov, produktmuligheter og reisemønstre gjennom å ta i bruk kundereisemetodikk og utarbeidelse av personas.
HA 03	KONSEPTUALISERING OG SESONGUTVIKLING Styrke sesongutviklingen gjennom konseptualisering av bærende produkter: Hikers Paradise - Whales & Wildlife - Levende Kystsamfunn
HA 04	STEDS- OG ATTRAKSJONSUTVIKLING Utvikle tiltak som kan heve kvalitet og tilgjengelighet til de viktigste møtestedene med Vesterålens identitet, natur og kultur.
HA 05	INFRASTRUKTUR, TILGJENGELIGHET OG KOMMUNIKASJON Få fram de samferdselsmessige utfordringene og endringene Vesterålen står overfor. Avklare hvordan man best kan styrke den turistmessige tilretteleggingen, herunder skilting, tilretteleggings- og informasjonstiltak.
HA 06	BEDRIFTSUTVIKLING, NETTVERK OG KOMPETANSE Styrke eksisterende virksomheter og stimulere til etablering av nye opplevelser og bedrifter, profesjonalisering av de eksisterende og en generell kvalitets- og kapasitetsheving.
HA 07	INSPIRASJON OG KOMPETANSEHEVING Styrke samarbeidskultur, kompetanse og inspirasjon gjennom å arrangere studietur til relevant reisemål.

UTLÅNSMIDLER STARTLÅN 2018 OG 2019

Saksbehandler: Gøril Johnsen
 Arkivsaksnr.: 18/602

Arkiv: 251

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
67/18	Formannskapet	26.11.2018
64/18	Kommunestyret	10.12.2018

Innstilling:

Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å ta opp åtte millioner i startlån fra Husbanken til videre utlån. Lån tas opp i 2018.

Saksutredning:

Kommunestyret vedtok i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2017 å ta opp kr 8 millioner i startlån for videre utlån. Bø kommune har fått innvilget 8 millioner i startlån fra Husbanken i tilsagnsbrev datert 9.10.18.

Startlån og tilskudd til etablering skal bidra til at personer som ikke får lån i vanlige banker får en mulighet til å kjøpe egen bolig.

Det er ikke krav om egenkapital for å få startlån, men du må kunne betjene startlånet ved siden av alle andre utgifter. Du skal også ha utnyttet mulig sparepotensiale.

Har du lav inntekt kan startlånet kombineres med tilskudd /eller bostøtte. Ved usikkerhet knyttet til fremtidig inntektssituasjon og hvor lenge det kan være aktuelt å bli boende i boligen, kan leie av bolig være et godt alternativ.

Husbanken presiserer i sine retningslinjer at startlån er for vanskeligstilte, og at unge i etablererfasen må utnytte sitt sparepotensiale i minimum fem år før de kan være aktuell for startlån.

Startlånsordningen administreres i dag av Nav Bø og det er vi som tar stilling til lånesøknadene, fastsetter lånevilkår og krav til sikkerhet. Nav Bø er også ansvarlig for at låne taker blir meddelt gjeldende vilkår. I denne sammenhengen gjør Nav Bø også kredittvurdering. Det ble den 1.1 06 inngått avtale med Øksnes kommune om forvaltning av kommunale lån. Vi sender bevilgningsbrev til Øksnes kommune som er ansvarlig for å fylle ut lånedokumenter, innhente underskrift på gjeldsbrev, sikkerhets dokumenter og betalingsfullmakt og utbetale lån og tilskudd. Denne avtalen er fortsatt gjeldende.

Øksnes kommune sender faktura for avdrag og følger opp etter gjeldende regler ved manglende betaling. Det vil si purringer og evt. tvangssalg. Underveis i denne prosessen er det dialog med Nav Bø, Øksnes kommune og økonomiavdelingen i Bø kommune.

Bø kommune har i dag en utlånssaldo på startlån på ca. 27.6 millioner kroner før nytt låneopptak. . I 2018 er det så langt lånt ut 6 millioner. I 2016 ble det lånt ut 2,1 millioner og i 2015 ble det lånt ut 4,5 millioner.

Startlån har i dag en flytende rente på 1,45% og vi gir et påslag på 0,25% jf. Husbankens retningslinjer om påslag ved utlån.

I dag er det ca. 2 millioner igjen på startlån.

Den innstilles på at Bø kommune skal låne inntil 8 millioner kroner i startlån for perioden 2018-19. Vi har allerede fått tilsagn fra Husbanken på at vi kan innvilges åtte millioner. Det må sendes inn underskrevet tilsagn før beløpet betales ut til kommunen. Søknadsfrist for startlånsmidler i 2018 var 15.9 og det er innvilget søknad i påvente av kommunestyrets vedtak.

Vedlegg:

Brev fra Husbanken om tildeling av startlån.

Straume, 22. oktober 2018

Gundar Jakobsen
Rådmann

Gøril Johnsen
Leder NAV

Saksprotokoll

Utvalg: Formannskapet
Møtedato: 26.11.2018
Sak: 67/18

Resultat:

Arkivsak: 18/602
Tittel: SAKSPROTOKOLL - UTLÅNSMIDLER STARTLÅN 2018 OG 2019

Behandling:

Ordfører v/nav-leder besvarte spørsmål i saken.

Ref. innstilling.

Votering:

Innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak:

Kommunestyret gir rådmannen fullmakt til å ta opp åtte millioner i startlån fra Husbanken til videre utlån. Lån tas opp i 2018.

Postadresse:

8475 STRAUMSJØEN

Besøksadresse:

STRAUMSJØEN

Telefon: 76114200
Telefaks: 76114221

Husbanken
Retur: Husbanken
Postboks 1404, 8002 BODØ

Deres dato
11.09.2018
Vår dato
09.10.2018

Deres referanse

Vår referanse
2018/1365- 7
610/15322980

Side 1 av 2

BØ KOMMUNE
Veaveien 50
8475 STRAUMSJØEN

Startlån 2018 – andre tildeling – Avslag på søknad om tilskudd til etablering

Husbanken viser til søknad om startlånmidler for 2018.

Kommunen har søkt om totalt 16.000.000 kroner i år. Av dette beløpet ble 8.000.000 kroner utbetalt i forbindelse med første tildeling.

Andre tildeling utgjør 8.000.000 kroner, som er resten av det omsøkte beløpet.

Husbanken har avslått søknad om tilskudd til etablering.

Begrunnelsen for vedtaket er at Husbanken ikke har midler å tildele. Tilgjengelige midler for inneværende år ble tildelt i mars måned. Bø kommune fikk da tildelt kr 200.000 i tilskudd til etablering.

Rente- og avdragsvilkår

Lånet er gitt med flytende rente som *annuitetslån* med totalt 21 års løpetid jfr. vedlagte betalingsplan. Hvis kommunen ønsker fastrente, ta kontakt med Husbanken etter at lånet er utbetalt.

Utbetaling av lånet

Fristen for utbetaling av lånet er satt til to måneder etter bevilgning. Etter dette bortfaller bevilgningen.

Lånet vil bli utbetalt når Husbanken har mottatt undertegnet låneavtale og bekreftelse på kommunestyrets lånevedtak. Hvis kommunen er oppført i registeret for godkjenning og kontroll, må også Fylkesmannens godkjenning være mottatt før utbetaling.

Dokumentene sendes til:

Husbanken
Postboks 1404
8002 BODØ

Regelverk

- Midlene skal videretildeles i samsvar med forskrift om startlån (HB 7.A.10.)
Se også veileder for saksbehandling av startlån i kommunene (HB 7.C.17).
- Rente- og avdragsvilkårene er regulert i forskrift om rente- og avdragsvilkår for lån i Husbanken (HB 4.A.2) og utfyllende bestemmelser i retningslinjer om rente- og avdragsvilkår (HB 4.B.5).

Rapportering og kontroll

Vår kontaktperson
Iris Linchausen
Tlf. 75 54 93 18
iris.linchausen@husbanken.no

Besøksadresse
Torvgata 2, Bodø
post@husbanken.no

Sentralbord
22 96 16 00
www.husbanken.no

Kontonr.
6345.05.03594
Org.nr.
942 114 184

Kommunen skal rapportere om bruken av startlånet

- Kommuner som bruker StartSak.
Alle søknader som behandles i StartSak og som får status utbetalt eller avslag, blir automatisk rapportert til Husbanken.
- Kommuner som bruker Startskudd
Alle søknader som behandles i Startskudd og får status utbetalt eller avslag blir automatisk rapportert til Husbanken.
- Kommuner som ikke bruker StartSak eller Startskudd.
Alle søknader som blir utbetalt eller avslått, skal rapporteres forløpende som enkeltsaker i rapporteringsmodulen StartRap.
- Alle kommuner må sende inn årsrapportering for 2018 i StartRap i januar 2019.
Rapporten skal inneholde opplysninger om tap, tapsfond, rentepåslag og gebyrer.

Husbanken og Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan kontrollere at midlene tildeles og forvaltes i henhold til forskrift om startlån.

Se mer informasjon om startlån på husbanken.no.

Ta gjerne kontakt med ditt regionkontor dersom dere ønsker ytterligere informasjon.

Med hilsen
HUSBANKEN

Lena Elisabeth Jørgensen
Avdelingsdirektør

Iris Linchhausen
Rådgiver

Vedlegg:
Låneavtale
Betalingsplan